SPRAWOZDANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO I RADY NAUKOWEJ POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRYMINALISTYCZNEGO ZA LATA 2014-2019

Warszawa 2020

Spis treści

I. Dane organizacji pożytku publicznego…….3
II. Charakterystyka działalności statutowej PTK ……..…6

2.1. Główne cele działalności PTK……...…6
2.2. Działalność szkoleniowa i edukacyjna…….7
2.3. Działalność konferencyjna (konferencje, sympozja, warsztaty, sympozja itp.)…….12
2.3.1. Rys historyczny…….…12
2.3.2. Działalność konferencyjna w okresie sprawozdawczym…….…...13
2.4. Działalność Oddziałów PTK…….……...25
2.4.1. Oddział Gdański…….…….26
2.4.2. Oddział Krakowski…….….27
2.4.3. Oddział Kujawsko-Pomorski…..…… .29
2.4.4. Oddział Śląski……..... 31
2.4.5. Odział Warmińsko-Mazurski……..32
2.4.6. Odział Warszawski……..... 33
2.5. Konkursy Kryminalistyczne……... 34
2.6. Wspieranie studenckiego ruchu naukowego……...35
2.7. Działalność wydawnicza i biblioteczna……..38
2.8. Działalność naukowo-badawcza……40
2.9. Działalność opiniodawcza na rzecz organów procesowych oraz innych podmiotów…43
2.10. Współpraca krajowa i zagraniczna……45
2.11. Działalność doradcza i legislacyjna…….. 49
2.12. Inna działalność ……55

III. Informacja finansowa za lata 2014-2019. ……...57

IV. Podsumowanie……..59

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego
00-018 Warszawa ul. Zgoda 11

I. Dane organizacji pożytku publicznego

1. Nazwa organizacji - Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne
2. Adres siedziby i dane kontaktowe - 00-018 Warszawa, ul. Zgoda 11, lok. 300; nr faksu – 22 8270160; mail – biuro@kryminalistyka.pl; www.kryminalistyka.pl
3. Data rejestracji w KRS – 24.04.2002 r.
4. Data uzyskania statusu o.p.p. - 27.04.2004 r.
5. Numer REGON – 000810466; NIP 526-17-63-900
6. Numer KRS - 0000 109 111 /zarejestrowane w Sądzie Rejonowym, dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy/

Skład Zarządu Głównego:

W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny działał w następującym składzie:

prof. dr hab. Mariusz Kulicki - prezes honorowy

1) dr hab. prof. nadzw. Bronisław Młodziejowski – prezes
2) dr hab. prof. nadzw. WSB Mieczysław Goc – wiceprezes
3) dr hab. prof. nadzw. Jarosław Moszczyński – wiceprezes
4) dr Waldemar Suszczewski – skarbnik
5) mgr Kamila Nowicka-Kiliś – sekretarz
6) prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski - członek
7) prof. dr hab. Janina Zięba-Palus – członek
8) dr hab. Marek Leśniak – członek
9) dr Małgorzata Maria Żołna – członek

Skład Rady Naukowej:

1) prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski – przewodniczący
2) prof. dr hab. Janina Zięba-Palus - wiceprzewodnicząca
3) prof. dr hab. Tadeusz Widła - wiceprzewodniczący
4) dr Aleksandra Tucholska-Lenart – sekretarz
5) dr hab. prof. nadzw. Bronisław Młodziejowski - członek
6) prof. dr hab. Hubert Kołecki - członek
7) prof. dr hab. Ewa Gruza - członek
8) prof. dr hab. Jarosław Warylewski – członek
9) prof. dr hab.Bogusław Sygit - członek

10) prof. dr hab. Jarosław Moszczyński - członek
11) dr hab. Jolanta Wąs-Gubała - członek
12) prof. dr hab. Piotr Girdwoyń - członek
13) prof. dr hab. Maciej Trzciński - członek
14) dr Andrzej Filewicz - członek
15) dr Waldemar Krawczyk – członek

Członkowie Konsultanci Rady Naukowej PTK:

1) mgr Emil Buduj
2) dr hab. Monika Całkiewicz prof. ALK
3) mgr Eugeniusz Grzechnik
4) dr hab. Maria Kała
5) prof. dr hab. Jerzy Kasprzak
6) prof. dr hab. Anna Koziczak
7) mgr Dariusz Laskowski
8) prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz
9) dr hab. Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz prof. UMK

Skład Komisji Rewizyjnej PTK:

1) mgr Grażyna Pieniążek – przewodnicząca
2) mgr Włodzimierz Kędzierski - wiceprzewodniczący
3) mgr inż. Marta Bykas-Strękowska - sekretarz
4) mgr Eugeniusz Grzechnik - członek
5) mgr Roman Łuczak - członek

Skład Sądu Koleżeńskiego:

1. dr Jerzy Jakubczak - przewodniczący
2. mgr Emil Buduj – wiceprzewodniczący
3. dr Zuzanna Brożek-Mucha - sekretarz
4. mgr Anna Konduracka
5. inż. Marek Miron

Liczba członków Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego:

Po weryfikacji osób zalegających z opłatą składek, z uwzględnieniem osób nowoprzyjętych, liczba członków Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego na dzień 1.06.2020 r.[1] wynosiła:

Oddział Warszawski	253 członków
Oddział Warmińsko-Mazurski	35 członków
Oddział Kujawsko-Pomorski	54 członków
Oddział Śląski	21 członków
Oddział Krakowski	110 członków
Oddział Gdański	21 członków
Razem	**517 członków**

[1] Data sporządzenia niniejszego sprawozdania.

II. Charakterystyka działalności statutowej PTK

2.1. Główne cele działalności PTK

Celem głównym Towarzystwa jest rozwijanie zainteresowań, organizowanie działalności naukowej, naukowo-technicznej, oświatowej, informacyjnej, upowszechniającej, wspomagającej, ochronnej, pomocowej oraz innej w sferach przyjętych w statucie zadań pożytku publicznego, podejmowanych na rzecz ogółu społeczności kryminalistycznej, w tym członków Towarzystwa oraz tych, którzy uczestniczą w realizowaniu celów i zadań stojących przed szeroko rozumianą kryminalistyką i dyscyplinami pokrewnymi, a także osób i instytucji będących podmiotami wszelkich oddziaływań o charakterze kryminalistycznym. Realizując zadania organizacji pożytku publicznego, który to status Towarzystwo uzyskało 27.04.2004 r, swoim oddziaływaniem w tym zakresie obejmuje także grupy i osoby o szczególnie trudnej sytuacji życiowej lub materialnej.

Od początku istnienia głównym celem Towarzystwa było doskonalenie i upowszechnianie wiedzy kryminalistycznej w praktyce dochodzeniowej, śledczej oraz sądowej. Powołanie Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego odpowiadało zapotrzebowaniu organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości na naukowo opracowane dowody, usprawniające pracę policjanta, prokuratora, adwokata i sędziego. Dla skutecznego stosowania prawa i efektywnego zwalczania przestępczości niezbędna jest nie tylko znajomość kodeksu karnego i procedury karnej ale także umiejętność kryminalistycznego uzyskiwania i oceniania i wykorzystania środków dowodowych. Do najważniejszych sfer działalności pożytku publicznego Towarzystwa należy zatem:

1) działalność w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego w kraju oraz przeciwdziałania patologiom społecznym;
2) działalność w sferze nauki, edukacji, oświaty i wychowania.

Cele statutowe Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne realizuje poprzez wykonywanie następujących zadań:

1) popularyzowanie najnowszych osiągnięć kryminalistyki i dyscyplin pokrewnych, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowania wiedzą kryminalistyczną, propagowanie rozwoju i zdobyczy kryminalisty oraz osiągnięć praktyki kryminalistycznej, m.in. poprzez organizowanie sympozjów, zjazdów i konferencji naukowych, odczytów, prelekcji i szkoleń;
2) inicjowanie i prowadzenie badań naukowych oraz współdziałanie z odpowiednimi placówkami w tym zakresie, a także rozwijanie współpracy oraz kontaktów naukowych z pokrewnymi środowiskami i instytucjami; ustalanie i nadzorowanie norm i standardów wykonywania badań kryminalistycznych,
3) kształtowanie wysokiego naukowego poziomu działalności eksperckiej, pogłębianie i doskonalenie wiedzy kryminalistycznej, wspieranie podnoszenia kwalifikacji, uzyskiwania stopni naukowych i uprawnień zawodowych (m.in. poprzez organizację konkursów wiedzy kryminalistycznej);
4) wykonywanie badań specjalistycznych, ekspertyz kryminalistycznych, wydawanie opinii, nadzorowanie i nadawanie uprawnień eksperta i rzeczoznawcy kryminalistyki;

5) reprezentowanie, informowanie i występowanie w interesie członków społeczności kryminalistycznej przed różnymi podmiotami, organizacjami i instytucjami;
6) podejmowanie innych działań bezpośrednio związanych bądź też sprzyjających zapobieganiu i zwalczaniu przestępstw i zjawisk kryminogennych oraz służących realizacji innych celów statutowych Towarzystwa.

2.2. Działalność szkoleniowa i edukacyjna

Działalność szkoleniowo-edukacyjna przyczynia się w sposób bezpośredni do popularyzacji wiedzy kryminalistycznej, podwyższenia kwalifikacji zawodowych i kompetencji szkolonych. W okresie sprawozdawczym zrealizowano wiele form szkoleń, wykładów, kursów itp. M.in.: przeprowadzono cykl szkoleń dla biegłych i kandydatów na biegłych, wykłady dla Prokuratur, szkolenia dla banków, firm ubezpieczeniowych, finansowych, Urzędów Pracy, Urzędów Kontroli Skarbowej, ekspertów oraz studentów prawa. Myślą wiodącą naszych szkoleń było zaprezentowanie możliwości wykorzystania w praktyce śledczej i w pracy ich odbiorców tych standardów i zasad postępowania wypracowanych przez kryminalistykę, które mają bezpośrednie przełożenie na podniesienie efektywności zwalczania i przeciwdziałania przestępczości oraz towarzyszących jej zjawisk. W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny i Rada Naukowa Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego były inicjatorami i zrealizowały łącznie **92 szkolenia,** wykłady i inne formy edukacyjne, głównie z zakresu oceny autentyczności i przeciwdziałania fałszerstwom dokumentów, nowych metod i technik badawczych w ekspertyzie pismoznawczej, możliwości wykorzystania kryminalistycznych badań śladów pamięciowych i nowych technik badawczych w kryminalistyce, zagadnień prawa dowodowego, zasad wydawania opinii, podstawowych uprawnień i obowiązków biegłego oraz prezentacji opinii przez sądem. Z tej formy działalności PTK organizowanej centralnie skorzystało łącznie **2107 osób** (średniorocznie – ok. 350 osób). W rozbiciu na poszczególne lata statystyka ta przedstawia następująco:

- 2014 rok – PTK było organizatorem i nadzorowało 26 przedsięwzięć o charakterze szkoleniowo-edukacyjnym, w których łącznie uczestniczyło 617 osób. Na uwagę zasługuje m.in. cykl wykładów dla studentów z Wyższej Szkoły Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach.
- 2015 rok - zorganizowano 10 przedsięwzięć o charakterze szkoleniowo-edukacyjnym, w których łącznie uczestniczyło 230 osób. Przeprowadzono m.in. cykl szkoleń dla pracowników Powiatowych Urzędów Pracy nt. *Ocena autentycznych dokumentów stwierdzających tożsamość oraz dokumentów administracyjnych.*
- 2016 rok – przeprowadzono 8 szkoleń z zakresu wybranych dziedzin kryminalistyki, w tym szkolenie dla pracowników Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych (PWPW), które oprócz części teoretycznej, miało także charakter warsztatowy; uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z praktycznym wykorzystaniem aparatury laboratoryjnej w kryminalistycznych badaniach dokumentów. Łącznie w tej formie działalności PTK uczestniczyło 171 osób.

- 2017 rok – zrealizowano bezpośrednio lub pod nadzorem PTK 19 przedsięwzięć szkoleniowych i seminaryjnych, w których uczestniczyło łącznie 358 osób. Na uwagę zasługuje m.in. szkolenie dla prokuratorów Okręgu Warszawskiego pt. „Nowe techniki badawcze w ekspertyzach pisma ręcznego i dokumentów" oraz druga część szkolenia dla pracowników PWPW. Szkolenia te miały w znacznej części charakter warsztatowy. Z dużym zainteresowaniem uczestników spotkała się także inicjatywa zorganizowania dyskusji panelowej nt. „Czy możliwe jest opiniowanie kategoryczne w ekspertyzach kryminalistycznych"?, moderatorzy: prof. nadzw. dr. hab. Jerzy Konieczny i prof. nadzw. dr hab. Jarosław Moszczyński. (liczba uczestników - 53 osoby).
- 2018 rok – zorganizowano łącznie 14 przedsięwzięć szkoleniowych i seminaryjnych, w których uczestniczyło łącznie 351 osób, w tym m.in. Szkolenia zamknięte dla prokuratorów Okręgu Warszawa i Warszawa Praga nt. „Kryminalistyka w postępowaniu karnym – wybrane aspekty" (tematyka: błędy w opiniach biegłych, badania wariograficzne, aktualne problemy klasycznej ekspertyzy pisma, *p*ostęp w badaniach pisma ręcznego i dokumentów*)*, wykłady otwarte nt. *„*Fałszerstwa banknotów chińskich z okresu dynastii Ming", „Badania identyfikacyjne podpisów na elektronicznych potwierdzeniach odbioru EPO" (Warszawa, ul. Zgoda 11/300, 28 września 2018 r.), czy szkolenia dla ekspertów Straży Granicznej oraz pracowników Powiatowych Urzędów Pracy.
- rok 2019 – zrealizowano 15 inicjatyw szkoleniowo-edukacyjnych, w których uczestniczyło łącznie 380 osób. M.in. kontynuowano cykl wykładów i zajęć praktycznych dla studentów Wyższej Szkoły Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach na temat: „Rola Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego w rozwoju polskiej kryminalistyki", „Badania techniczne dokumentów", „Badania wariograficzne", *„*Daktyloskopia w praktyce śledczej*",* *„*Postęp w badaniach pisma ręcznego i dokumentów" oraz szkoleń pt. *„*Biegły w Sądzie". Przeprowadzono także 4 dniowe szkolenie dla ekspertów kryminalistyki Żandarmerii Wojskowej na temat badań narkotyków oraz prowadzenia oględzin nielegalnych upraw konopi i nielegalnych laboratoriów narkotyków syntetycznych. Szkolenie odbyło się w dniach 6-9.05.2019 r. w siedzibie PTK oraz w Międzynarodowym Centrum Szkoleniowym Zwalczania Nielegalnych Laboratoriów Narkotykowych (na terenie Centrum Szkolenia Policji w Legionowie), gdzie przeprowadzono zajęcia praktyczne. Szkolenie przeprowadzili: dr Waldemar Krawczyk (ekspert PTK) oraz podinsp. Iwona Marciniak-Krawczyk (BK KGP).

Szerokie spektrum zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-szkoleniowych obrazują poniższe przykłady tego rodzaju inicjatyw:

- *Badanie kolejności krzyżujących się i niekrzyżujących grafizmów* – 21 marca 2014 r.; inż. Marek Miron (wykład dla studentów z Wyższej Szkoły Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach).
- *Problematyka badań wariograficznych – aspekty prawne i kryminalistyczne* – 21 marca 2014 r.; mgr Dariusz Jerzewski (wykład dla studentów z Wyższej Szkoły Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach).

- *Problematyka zwalczania fałszerstw pieniędzy* – 21 marca 2014 r.; mgr Marek Kamiński (wykład dla studentów z Wyższej Szkoły Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach).
- *Nowe kierunki badawcze w ekspertyzie pismoznawczej* – 27 marca 2014 r.; dr Mieczysław Goc (wykład dla członków Koła Naukowego Kryminalistyki Niepaństwowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Białymstoku oraz policjantów Garnizonu KWP w Białymstoku).
- *Kryminalistyczne i prawne aspekty biometrii* – 23 maja 2014 r.: mgr Magdalena Tomaszewska (adiunkt WPiA Uniwersytetu Warszawskiego).
- *Skaningowa mikroskopia elektronowa narzędziem w badaniach strukturalnych oraz w analizie składu chemicznego* – 27 czerwiec 2014 r.; dr inż. Anna Łasińska (ekspert Biura Badań Kryminalistycznych ABW).
- *Wykrywanie śladów płynów łatwopalnych dla celów kryminalistycznych* - 27 czerwca 2014 r.; dr Rafał Borusiewicz (Instytut Ekspertyz Sądowych im prof. dr Jana Sehna w Krakowie).
- Szkolenie pt. *Ocena autentyczności dokumentów stwierdzających tożsamość oraz dokumentów administracyjnych niezbędnych do rejestracji i obsługi osób bezrobotnych zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (szkolenie dla pracowników Powiatowych Urzędów Pracy woj. zachodniopomorskiego) – Tomasz Kling
- Szkolenie dla prokuratorów Okręgu Warszawskiego pt. *Wykorzystanie badań wariograficznych w postępowaniu karnym,* Warszawa 18 października 2016 r. (współorganizator szkolenia Fundacja „Ubi societas ibi ius", wykładowca mgr Dariusz Jerzewski, liczba uczestników – k. 40 osób.
- Szkolenie dla pracowników Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych nt. *Kryminalistyczna ekspertyza dokumentów,* cz. I, Warszawa 14-17 listopada 2016 r., wykładowcy: mgr Roman Łuczak i mgr Kamila Nowicka-Kiliś.
- Wykład problemowy i zajęcia warsztatowe dla studentów i wykładowców Wyższej Szkoły Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach, pt. *Postęp w badaniach pisma ręcznego i dokumentów* (w tym: wykorzystanie technik komputerowych w badaniach pismoznawczych, badanie wieku pisma, ocena kolejności zapisów na dokumentach, ocena cech wskazujących na kseromontaż dokumentów), Warszawa 13.01.2017 r., prowadzący: dr hab. Mieczysław Goc, inż. Marek Miron.
- Wykład pt. *Banknoty stare i nowe, autentyczne i fałszywe,* Warszawa 17 marca 2017 r., organizator: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, wykładowca: mgr Robert Nesterowicz.
- Wykład pt. *Ustawa o dokumentach publicznych,* Warszawa 21 kwietnia 2017 r., organizator: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, wykładowca: mgr inż. Marek Borowski – MSWiA.
- Wykład pt. *Entomologia kryminalistyczna*, Warszawa 29 września 2017 r., organizator: Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, wykładowca: mgr Paweł Leśniewski

współautor: mgr Leszek Koźmiński ze Szkoły Policji w Pile (liczba uczestników – 25 osób).

- Wykład pt. *Zastosowanie ekspertyz lingwistycznych w sprawach sądowych i postępowaniach prokuratorskich*, Warszawa 25.05.2017 r., wykładowca: dr Jolanta Piwowar, UWM.
- Szkolenia dla Krajowej Izby Rozrachunkowej - 3 szkolenia dwudniowe (Warszawa, 2017 r.) nt.
  - *Podstawy techniczne wytwarzania, zabezpieczania przed fałszerstwem oraz weryfikacji autentyczności dokumentów*, wykładowca - mgr Roman Łuczak.
  - *Kryminalistyczne badanie pisma ręcznego i podpisów jako metoda weryfikacji autentyczności dokumentów, wykładowca* - mgr Kamila Nowicka – Kiliś.
- Wykład problemowy (otwarty) pt. *Błędy w opiniowaniu biegłych*, Warszawa, 16 marca 2018 r., wykładowca: mgr Katarzyna Wójtowicz-Garcarz.
- Wykład dla słuchaczy studium doktoranckiego na Wydziale Chemicznym Politechniki Łódzkiej pt. *Postęp w kryminalistycznych badaniach dokumentów w praktyce badawczo-eksperckiej* (Łódź, 27.03.2018 r.), wykładowca: dr hab. Mieczysław Goc.
- Wykład otwarty pt. *Fałszerstwa banknotów chińskich z okresu dynastii Ming* (Warszawa, 13 kwietnia 2018 r.), wykładowca: mgr Robert Nesterowicz.
- Wykład otwarty pt. *Badania identyfikacyjne podpisów na elektronicznych potwierdzeniach odbioru EPO* (Warszawa, 28 września 2018 r.), wykładowca: mgr Andrzej Łuszczuk.
- Szkolenie zamknięte dla prokuratorów, asesorów i asystentów prokuratora z okręgu Prokuratury Okręgowej w Warszawie (Warszawa, 8 listopada 2018 r.), nt.:
  - *Postęp w badaniach pisma ręcznego i dokumentów* – dr hab. Mieczysław Goc,
  - *Pobieranie materiału porównawczego do badań pismoznawczych* – mgr Ewa Oleksiewicz,
  - *Wybrane zagadnienia z zakresu antropologii sądowej* – dr hab. prof. nadzw. Bronisław Młodziejowski,
  - *Kwalifikacja substancji o działaniu psychotropowym lub odurzającym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia, zwłaszcza w przypadku nowych substancji psychoaktywnych* – dr Waldemar Krawczyk,
  - *Badania wariograficzne w praktyce śledczej* – mgr Dariusz Jerzewski.
- Szkolenie dla ekspertów Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Głównej Straży Granicznej (Warszawa, 11 i 18 grudnia 2018 r.) nt.:
  - *Błędy w opiniowaniu na podstawie kryminalistycznych badań pisma ręcznego i podpisów* - mgr Kamila Nowicka-Kiliś,
  - *Nowe techniki badawcze w kryminalistycznej ekspertyzie pisma ręcznego i podpisów* - dr hab. Mieczysław Goc,
  - *Wykorzystanie programu Photoshop w procesie wizualizacji śladów linii papilarnych i innych śladów kryminalistycznych* - mgr Dariusz Zajdel.
- Dwa szkolenia pt. *Biegły w Sądzie* (16 marca i 7 grudnia 2019 roku) – szkolenie przeprowadziła prof. dr. hab. Ewa Gruza z Katedry Kryminalistyki Uniwersytetu

Warszawskiego. 8-godzinne szkolenie w formie wykładu interaktywnego obejmowało następujące tematy:

- *Przepisy obowiązujące biegłych*
- *Ochrona prawno-karna biegłego*
- *Zasady odpowiedzialności biegłego za wydane opinie*
- *Podstawy prawne opiniowania w procesie*
- *Prawa i obowiązki biegłego*
- *Układ opinii*
- *Rola tzw. opinii prywatnych*
- *Zasady oceny opinii biegłego w procesie*
- *Psychologiczne i prawne podstawy przesłuchania biegłego*
- *Przesłuchanie biegłego przed sądem*
- *Błędy w procesie wydawania i oceny opinii*
- *Etyka a biegły.*

Szkolenie dedykowane było opiniującym ekspertom i biegłym, którzy chcą podnieść swoje kwalifikacje, a także osobom, które zamierzają wpisać się na listę biegłych sądowych.

- Wykład otwarty pt. *Współczesne podejście do oceny wiarygodności wersji zdarzenia*. Autorzy prezentacji: Grzegorz Zadora, Agnieszka Martyna, Aleksandra Michalska, Alicja Menżyk. Warszawa, 26 kwietnia 2019 r. Wykład dotyczył metodyki interpretacji wyników badań uzyskiwanych w laboratoriach kryminalistycznych opartej na testach ilorazu wiarygodności. Wykład połączony z dyskusją wygłosił prof. dr. hab. Grzegorz Zadora z Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowie.
- Wykład Prof. Henry'ego C. Lee. Warszawa 10 maja 2019 r. (organizatorzy: Katedra Kryminalistyki WPiA UW, Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne). Prof. Henry C. Lee jest jednym z najbardziej znanych i cenionych na świecie ekspertów w zakresie kryminalistyki, wykładowcą akademickim i popularyzatorem tej nauki. Uczestniczył jako specjalista m.in. w sprawie O.J. Simpsona, w śledztwie po zamachu na World Trade Center czy we wznowionym postępowaniu dotyczącym zamachu na prezydenta Johna Kennedy'ego. Prof. Henry C. Lee wygłosił wykład na temat niewyjaśnionych przestępstw, w przypadku których śledztwo zostało zawieszone z braku dalszych dowodów (ang. cold cases).
- Szkolenie dla notariuszy Izby Notarialnej w Warszawie pt. *Podstawy techniczne wytwarzania, zabezpieczania przed fałszerstwem oraz weryfikacji autentyczności dokumentów*, przeprowadzone 21 listopada 2019 r. przez mgr. Romana Łuczaka (eksperta PTK).
- Cykl szkoleń (trzy szkolenia) dla kadry dydaktycznej (2 osoby) Pracowni Kryminalistyki i Kryminalistyki Uniwersytetu Rzeszowskiego z zakresu metodyki badań pisma ręcznego i podpisów – wykładowca: dr hab. Mieczysław Goc.

Przedstawione wyżej przykłady oraz dane statystyczne nie obejmują tego rodzaju przedsięwzięć, które są organizowane przez Oddziały Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. Ich liczba i zakres oddziaływania przewyższa inicjatywy organizowane centralnie przez Zarząd Główny i Radę Naukową. Nie mieszczą się one jednak w ramach

niniejszego sprawozdania, natomiast wybiórczo zostaną przedstawione w dalszej części sprawozdania, a szczegółowa informacja na ten temat została zamieszczona w sprawozdaniach merytorycznych za lata 2014-2019, dostępnych na stronie http://kryminalistyka.pl/category/sprawozdania/.

2.3. Działalność konferencyjna (konferencje, sympozja, warsztaty, sympozja itp.)

2.3.1. Rys historyczny

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne było organizatorem i współorganizatorem wielu ogólnokrajowych konferencji i sympozjów kryminalistycznych. Były to znaczące przedsięwzięcia naukowe, w których brało udział liczne grono przedstawicieli zarówno nauki, jak i praktyki kryminalistycznej. Konferencje te należały do największych krajowych zgromadzeń pracowników naukowych uniwersyteckich katedr kryminalistyki, ekspertów laboratoriów kryminalistycznych, pracowników pionu dochodzeniowego policji, prokuratorów, sędziów oraz wszystkich tych dla których kryminalistyka stanowi teoretyczną podbudowę zawodu, jest stosowana w praktyce i którzy mogą poszczycić się osiągnięciami w tej dziedzinie.

Pierwsze sympozjum kryminalistyczne odbyło się w Krakowie w 1978 roku i zostało zorganizowane przy współudziale Instytutu Ekspertyz Sądowych im. prof. J Sehna i wielkim osobistym zaangażowaniu znakomitego polskiego kryminalistyka Jana Markiewicza. Po wieloletniej przerwie w 1999 roku Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, wychodząc naprzeciw postulatom środowiska, postanowiło reaktywować ideę ogólnopolskich konferencji kryminalistycznych i zorganizowało **w Bystrej Śląskiej II Sympozjum Kryminalistyczne** pod hasłem ***„Kryminalistyka na przełomie wieków”***. W dniach od 16 do 19 X 2002 r. **w Ryni k/Warszawy odbyło się kolejne, III Sympozjum Kryminalistyczne PTK** pod hasłem ***"Kryminalistyka XXI wieku"***. W sympozjum tym wzięło udział ponad 200 osób reprezentujących różne środowiska związane z szeroko rozumianą kryminalistyką. W czasie 4 sesji tematycznych, poświęconych takim zagadnieniom, jak:

- wyzwania kryminalistyki wobec współczesnej przestępczości (zwłaszcza narkotykowej, ekonomiczno-finansowej, informatyczno-komputerowej,przestępczości zorganizowanej),
- problematyka kształcenia kryminalistycznego,
- nowe metody i kierunki badan kryminalistycznych,
- rola kryminalistyki w procesie karnym.

Wygłoszono przeszło 80 referatów, którym towarzyszyła ożywiona dyskusja i twórcza polemika. **Kolejne, IV Sympozjum Kryminalistyczne Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego pt. *„Kryminalistyka ciągle nowe wyzwania”* odbyło się w dniach 15-18 czerwiec 2005 r. w Łącznej k. Kielc.** W trakcie sympozjum wygłoszono 59 referatów pogrupowanych w cztery sesje tematyczne:

- współczesna kryminalistyka, a przestępczość,
- polska kryminalistyka w Unii Europejskiej,

- efektywność czynności procesowo-kryminalistycznych,
- upowszechnianie wiedzy kryminalistycznej.

Kolejne, **V Sympozjum Kryminalistyczne PTK pod hasłem *„Kryminalistyka – mity, a rzeczywistość”* odbyło się w dniach 28 - 30 maja 2009 r. w Ciechocinku.** W sympozjum uczestniczyło ponad 160 osób reprezentujących ośrodki naukowe, policję, prokuraturę, laboratoria kryminalistyczne, producentów dokumentów i druków zabezpieczonych oraz środków techniki kryminalistycznej i inne środowiska i instytucje zajmujące się kryminalistyką lub wspomagające tę dziedzinę nauki. Tematyka wiodąca tego sympozjum koncentrowała się wokół takich zagadnień, jak:

- aktualne kierunki i metody badań kryminalistycznych,
- kryminalistyczna problematyka współczesnej przestępczości,
- ekspertyza kryminalistyczna i problematyka biegłych sądowych,
- taktyka i profilaktyka kryminalistyczna.

Na sympozjum wygłoszono 67 referatów podczas dwóch równoległych sesji.

W 2013 r. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne obchodziło jubileusz 40 lat istnienia. Z tej okazji w dniach 23-24 maja 2013 r. na Uniwersytecie Warszawskim odbyła się **Konferencja pt. *„Kryminalistyka – Nauka - Praktyka”***.. W dwudniowych obchodach wzięło udział ponad 160 osób, w tym przedstawiciele środowisk akademickich, wymiaru sprawiedliwości, policji, Straży Granicznej, Żandarmerii Wojskowej, ABW, CBA oraz eksperci i członkowie PTK, a zaproszenie do Komitetu Honorowego przyjęli: Rektor Uniwersytetu Warszawskiego – prof. dr hab. Marcin Pałys, prof. dr hab. Katarzyna Chałasińska-Macukow – Rektor UW poprzedniej kadencji, Przewodniczący Sejmowej Komisji Sprawiedliwości – poseł RP Ryszard Kalisz, Minister Sprawiedliwości RP, Prokurator Generalny RP – Andrzej Seremet, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – płk Dariusz Łuczak, Komendant Główny Policji – nadinsp. Marek Działoszyński, Prezydent m.st. Warszawy - prof. dr hab. Hanna Gronkiewicz-Waltz, Rektor Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie – prof. dr hab. dr h.c. Brunon Hołyst, Prezes Honorowy Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego – prof. dr hab. Mariusz Kulicki. Podczas dwudniowych obrad najwybitniejsi przedstawiciele polskiej kryminalistyki wygłosili bardzo interesujące referaty i prezentacje, którym towarzyszyła ożywiona dyskusja.

2.3.2. Działalność konferencyjna w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym PTK było organizatorem lub współorganizatorem następujących sympozjów, konferencji i kongresów naukowych:

1) **II Międzynarodowa Konferencja Naukowa *„Miejsce Zdarzenia”***, Warszawa 13 marca 2014 r.
2) **III Ogólnopolska Konferencja naukowa pt. *„Fizykochemiczne badania śladów kryminalistycznych w aspekcie prawa i postępowania karnego”***, Jachranka k/Warszawy
   18–21 listopada 2014 r.

3) **Międzynarodowa Konferencja Naukowa – VI Sympozjum Kryminalistyczne Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego pt. „*Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki”*,** Toruń 24 – 26 czerwca 2015 r.
4) **III Międzynarodowa Konferencja Naukowa *„Miejsce Zdarzenia”*,** Warszawa 18-19 marca 2015 r.
5) **II Kongres Nauk Sądowych**, Warszawa 20 czerwca 2015 r.
6) **Seminarium /warsztaty kryminalistyczne/pt. *„Rozwiązania Leica dla kryminalistyki”*,** Warszawa, 28 września – 1 października 2015 r.
7) **12 Międzynarodowa Konferencja Naukowa *„Kryminalistyka i ekspertologia sądowa: nauka, studia, praktyka",*** Warszawa (Uniwersytet Warszawski) 29 – 30 września 2016 r.
8) **IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa „*Miejsce Zdarzenia*”**, Warszawa 12-13 kwietnia 2016 r.
9) **III Kongres Nauk Sądowych pt. *„Status biegłego w Polsce”*,** Warszawa (Uniwersytet Warszawski) 18 listopada 2017 r.
10) **Konferencja Naukowa – VII Sympozjum Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego pt. *„Kryminalistyka – po pierwsze edukacja…“,*** Warszawa, 18 maja 2018 r.
11) **Konferencja pt. *„Kryminalistyka wobec pomyłek sądowych”*,** zorganizowana w ramach X Jubileuszowego Zjazdu Katedr, Zakładów i Pracowni Kryminalistyki z okazji 50-lecia Zakładu Kryminalistyki na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu, Toruń 26-28 czerwca 2019 r.

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Miejsce Zdarzenia”
(Warszawa 13 marca 2014 r.)

Organizatorzy - Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji – Instytut Badawczy, Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne oraz Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury. Konferencja odbyła się, jako impreza towarzysząca, podczas XVI Międzynarodowych Targów Analityki i Technik Pomiarowych EuroLab i III Międzynarodowych Targów Techniki Kryminalistycznej CrimeLab. Konferencja adresowana była między innymi do policjantów techniki kryminalistycznej i pionu dochodzeniowego, prokuratorów i asesorów prokuratury, sędziów orzekających w sprawach karnych, aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, a także teoretyków i praktyków kryminalistyki oraz przedstawicieli nauki z kraju i z zagranicy.

Podczas konferencji odbyły się dwa równoległe przedsięwzięcia: pierwsze z nich, to **sesja naukowa** z udziałem światowych oraz krajowych przedstawicieli kryminalistyki. Wygłosili oni referaty na temat współpracy służb zaangażowanych w prowadzenie oględzin oraz możliwości usprawnienia tej współpracy, gdyż są to kwestie kluczowe dla zapewnienia właściwej jakości prowadzonych czynności oraz uzyskania niepodważalnych materiałów dowodowych. Drugie, to pokazy polegające na symulacji oględzin miejsca zdarzenia z udziałem techników i ekspertów kryminalistyki oraz prokuratorów. Zaprezentowane zostały

oględziny: nielegalnego laboratorium narkotykowego oraz miejsca zabójstwa z użyciem broni palnej.

Podczas Targów, po raz pierwszy swoje stoisko przygotowało również Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, prezentując zestaw specjalistycznych programów komputerowych do badań pisma ręcznego pn. „GLOBALGRAF".

III Ogólnopolska Konferencja naukowa pt. „Fizykochemiczne badania śladów kryminalistycznych w aspekcie prawa i postępowania karnego"
(Jachranka k/Warszawy 18–21 listopada 2014 roku)

Organizatorzy - Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji, Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, Uniwersytet Warszawski. Konferencja była dedykowana ekspertom kryminalistyki oraz przedstawicielom wyższych uczelni reprezentujących środowisko nauk przyrodniczych i prawnych. Do udziału w Konferencji po raz pierwszy zaproszono przedstawicieli organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Przewodnim celem spotkania było przybliżenie tematyki prowadzonych badań z zakresu fizykochemicznych analiz kryminalistycznych i możliwości z nich wynikających, związanych głównie z procesem wykrywczym, a także pogłębienie wiedzy z zakresu procesowych aspektów dowodu z opinii biegłego w postępowaniu karnym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki nowego, kontradyktoryjnego modelu procesu karnego, który ma zacząć obowiązywać od 1 lipca 2015 r. Tematyka ta stanowiła przedmiot obrad dwóch sesji plenarnych zakończonych dyskusją okrągłego stołu, z udziałem przedstawicieli nauk prawnych, organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

Konferencji towarzyszyła wystawa przedstawicieli firm produkujących aparaturę badawczą, co umożliwiło zapoznanie się z aktualnymi trendami w wykorzystaniu nowych rozwiązań analitycznych umożliwiających poszerzenie kierunków badań chemicznych. Konferencja merytoryczna została poprzedzona sesją okolicznościową poświęconą 95-leciu kryminalistyki policyjnej.

Międzynarodowa Konferencja Naukowa – VI Sympozjum Kryminalistyczne Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego pt. „*Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki*"
(Toruń 24 – 26 czerwca 2015 r.)

Tematyka i program Konferencji:

- Sesja I: Aktualne kierunki i metody badań kryminalistycznych
- Sesja II: Biegły w procesie sądowym
- Sesja III: Dowody naukowe a kryminalistyka
- Sesja IV: Kryminalistyka w ramach nowego modelu procesu karnego
- Sesja V: Kryminalistyczna problematyka współczesnej przestępczości

Do udziału w Konferencji zarejestrowały się 174 osoby, z czego 16 osób z zagranicy, reprezentujący następujące instytucje:

Uczelnie:

- Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie
- Uniwersytet Łódzki, Wydział Prawa i Administracji Katedra Postępowania Karnego i Kryminalistyki
- Politechnika Łódzka Instytut Chemii Ogólnej i Ekologicznej
- Uniwersytet Warszawski
- Uniwersytet w Białymstoku
- Uniwersytet Szczeciński
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Prawa i Administracji
- Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Pracownia Kryminalistyki WPiA
- Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
- Uniwersytet Wrocławski
- Uniwersytet Jagielloński, Katedra Kryminalistyki
- Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
- Uniwersytet Gdański, Zakład Kryminalistyki
- Uniwersytet Jagielloński Katedra Kryminalistyki
- Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej
- Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszów – Przemyśl, Zakład Kryminalistyki i Kryminologii
- Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej Wydział Zamiejscowy w Poznaniu, Katedra Prawa Karnego
- Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości Instytut Nauk Medycznych w Warszawie
- Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach - Katedra Medycyny Sądowej i Toksykologii Sądowo-Lekarskiej
- Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie
- Institute of Criminal Law and Procedure, Faculty of Law, Mykolas Romeris University, Lithuania
- Northumbria University
- The Henry C. Lee Institute of Forensic Science University of New Haven
- NMS Labs, United States
- Head of Criminalistics Department of Yaroslav the Wise National Law University (Kharkiv, Ukraine)

Inne:

- Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne
- Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A.
- Prokuratura Okręgowa w Katowicach
- Prokuratura Okręgowa w Toruniu
- Sąd Rejonowy w Toruniu
- Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji
- Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna
- Biuro Badań Kryminalistycznych ABW
- Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej

- Służba Kontrwywiadu Wojskowego
- Wojewódzkie Laboratoria Kryminalistyczne
- Komenda Stołeczna Policji
- Komenda Wojewódzka Policji w Łódzi
- Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie
- Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu
- Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach
- Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu
- Komenda Wojewódzka Policji zs. w Radomiu
- Polskie Towarzystwo Psychiatrii Sądowej
- Litewskie Towarzystwo Kryminalistyczne
- Forensic Science Centre of Lithuania
- Centrum Badań Kryminalistycznych Policji Litewskiej
- Kriminalisticky a expertizny ustav PZ SR (Słowacja)
- Institute of Criminalistics Prague (Czechy)
- Foster and Freeman Ltd.

Zgłoszono 60 referatów i 6 plakatów naukowych, z czego 1 zagraniczny. Do wygłoszenia zostało zakwalifikowanych 35 referatów, z czego 11 referatów zagranicznych. Konferencja została zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne (główny organizator), przy współudziale Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji oraz Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych. Obrady odbywały się w Toruniu w Hotelu Copernicus.

Konferencje PTK należą do największych tego rodzaju krajowych przedsięwzięć kryminalistycznych, gromadzących zwykle kilkuset uczestników, spośród pracowników naukowych uniwersyteckich katedr kryminalistyki i szkół policyjnych, ekspertów laboratoriów kryminalistycznych, pracowników i funkcjonariuszy policji, ABW i innych służb, prokuratorów, sędziów oraz wszystkich tych, dla których kryminalistyka stanowi teoretyczną podbudowę zawodu.

Konferencje noszą tradycyjną nazwę: „Sympozja Kryminalistyczne", nawiązującą do pierwszej konferencji zorganizowanej w 1978 r. w Krakowie przy współudziale Instytutu Ekspertyz Sądowych im. prof. dra Jana Sehna.

Wykład inauguracyjny zatytułowany: *Tendencje w rozwoju kryminalistyki – tworzenie modelu „narodowego" czy współtworzenie europejskiej przestrzeni kryminalistycznej?* wygłosił prof. Henryk Malewski, reprezentujący Litewskie Towarzystwo Kryminalistyczne.
Wszystkie przedstawione referaty były starannie dobrane. W swych wystąpieniach prelegenci umiejętnie łączyli zagadnienia naukowe z praktycznymi, dzięki czemu były one niezwykle interesujące i istotne z punktu widzenia odbiorcy. Wiele uwagi poświęcono konsekwencjom zmian procedury karnej, które na krótko weszły w życie w lipcu 2015 roku (prof. dr hab. Jan Widacki, prof. dr hab. Bogusław Sygit, dr Damian Wąsik, mgr Marta Janocha, dr hab. prof. nadzw. Anna Koziczak), jak również sytuacji biegłych (dr Magdalena Tomaszewska-Michalak), a zwłaszcza dylematom ustawy o biegłych, która od lat nie może się doczekać

uchwalenia (prof. dr hab. Ewa Gruza, prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski, prof. dr hab. Piotr Girdwoyń).

Najobszerniejszy panel tematyczny wypełniły referaty poświęcone problematyce nowych technik i metod badawczych w ekspertyzie kryminalistycznej. Mówiono m.in. o nowatorskich metodach klasycznych i technicznych badań dokumentów (prof. dr hab. Tadeusz Widła, mgr Krzysztof Przybysz, mgr Ewelina Jakielaszek) oraz nowych rodzajach zapisów, w tym e-pisma i podpisów biometrycznych (mgr Andrzej Łuszczuk, dr Mieczysław Goc, dr Tomasz Dziedzic), o problematyce badań komputerowych (mgr Bartosz A. Adamus), badań chemicznych (dr Marcin Gawryś), wykorzystania skaningowej mikroskopii elektronowej (dr Anna Łasińska), badań fonoskopijnych (dr Rafał Korycki), poligraficznych (dr hab. prof. nadzw. Ryszard Jaworski), badań mikrośladów (dr hab. prof. IES Jolanta Wąs-Gubała). Wskazywano na trudności i problemy związane z prawidłową i skuteczną realizacją działań procesowych i operacyjnych (prof. nadzw. dr hab. Adam Taracha), w tym związanych ze zwalczaniem zorganizowanej przestępczości gospodarczej (dr Piotr Herbowski), opiniowaniem w sprawach wypadków komunikacyjnych (dr Małgorzata Żołna) oraz użycia broni palnej (mgr Daniel Mańkowski), czy też rolą antropologa sądowego w postępowaniu karnym (mgr Andrzej Czubak).

Sporo miejsca podczas konferencji poświęcono także problematyce dowodów naukowych w kryminalistyce, odnosząc się do tych zagadnień zarówno z punktu widzenia teorii nauki (prof. dr hab. Jerzy Kasprzak, dr hab. prof. UWM Jarosław Moszczyński), jak i kazuistyki (prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz, dr hab. prof. UMK Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz).

Oprócz przedstawicieli polskiej nauki i praktyki uczestnicy konferencji mogli również wysłuchać gości zagranicznych, m.in. z Litwy, Słowacji, Wielkiej Brytanii oraz Stanów Zjednoczonych. Zagraniczni goście mówili o problematyce biegłych-ekspertów w swoich krajach i systemie badań kryminalistycznych, kontradyktoryjności w amerykańskim procesie, współpracy państw w zakresie kryminalistyki, a także o problematyce ekspertyz narkotykowych.

Ważnym wydarzeniem konferencji była sesja okolicznościowa, podczas której podpisano umowę o współpracy pomiędzy Litewskim Towarzystwem Kryminalistycznym a Polskim Towarzystwem Kryminalistycznym. Sesję tę wieńczył wykład gościa specjalnego konferencji, prof. Henry'ego Lee – światowej sławy amerykańskiego kryminalistyka.

Organizatorzy przewidzieli również sesję plakatową, która była okazją do zaprezentowania zagadnień w formie zwięzłych prezentacji, wykresów oraz zdjęć.

Patronat honorowy nad konferencją objął Komendant Główny Policji, patronat medialny miesięcznik „Policja 997", wydawany przez Komendę Główną Policji, oraz kwartalnik „Człowiek i Dokumenty", wydawany przez Polską Wytwórnię Papierów Wartościowych.

Wyniki konferencji zostały rozpowszechnione na stronie internetowej Konferencji, stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego oraz w publikacji książkowej o charakterze monografii wieloautorskiej, która może stanowić podstawę dla działań praktycznych w zakresie czynności kryminalistycznych w postępowaniu karnym i cywilnym.

Konferencja została dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na podstawie decyzji nr 757/P-DUN/2015 z dnia 16.03.2015 r. ze środków na realizację zadania z zakresu działalności upowszechniającej naukę.

III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Miejsce Zdarzenia"
(Warszawa 18-19 marca 2015 r.)

Organizatorzy - Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji – Instytut Badawczy i Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne. Konferencja odbyła się pod patronatem honorowym Komendanta Głównego Policji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości, jako impreza towarzysząca XVII Międzynarodowych Targów Analityki i Technik Pomiarowych EuroLab oraz IV Międzynarodowych Targów Techniki Kryminalistycznej CrimeLab.
Było to trzecie spotkanie poświęcone miejscu zdarzenia. Tematem przewodnim konferencji była nowelizacja kodeksu postępowania karnego. Spotkanie miało na celu omówienie zmian w procesie dowodowym oraz porównanie polskich przepisów z systemem prawa karnego w krajach anglosaskich. W czasie obrad przedstawione zostały korzyści wynikające z nowego systemu karnego, jak również rola osób zaangażowanych w czynności procesowe od miejsca zdarzenia po rozprawę sądową, w tym technika kryminalistyki, biegłego, prokuratora, obrońcy i sędziego.

Przedsięwzięcie było skierowane do przedstawicieli sądownictwa i prokuratury, teoretyków i praktyków kryminalistyki, naukowców, kadry kierowniczej Policji, techników kryminalistyki, studentów prawa oraz szkół policyjnych, a także przedstawicieli biznesu z kraju i ze świata. W konferencji uczestniczyło ok. 160 osób.

II Kongres Nauk Sądowych
(Warszawa 20 czerwca 2015 roku - Auditorium Maximum Uniwersytetu Warszawskiego)

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne było, obok Polskiego Towarzystwa Psychiatrii Sądowej, jednym z głównych organizatorów Kongresu.
Tematyka Kongresu obejmowała następujące grupy zagadnień:

1) Zmiany w polskim postępowaniu karnym. Nowe podejście do zasady kontradyktoryjności
2) Ustawa o biegłych sądowych
3) Status biegłego w Polsce

Do udziału w Kongresie zaproszono wszystkich biegłych wpisanych na listy biegłych w Sądach Okręgowych, jak również osoby, które występują w sprawach karnych i cywilnych, jako biegli ad hoc oraz wszystkie osoby zainteresowane funkcjonowaniem biegłych w wymiarze sprawiedliwości.
Trzy sesje tematyczne poświęcone były prezentacjom i dyskusji w zakresie nauk medycznych, psychologii, pedagogiki, kryminalistyki; w zakresie nauk technicznych i rolniczych, budownictwa, informatyki i pożarnictwa oraz w zakresie rzeczoznawstwa i nauk ekonomicznych. Najciekawsze referaty dotyczyły opinii biegłego jako ewentualnej informacji

publicznej, problematyki opinii prywatnej w polskim prawie cywilnym, tematyki mediacji i arbitrażu, oraz oceny projektu ustawy o biegłych sądowych.
II Kongres zakończył się uchwałą, która ocenia krytycznie projekt ustawy o biegłych sądowych, jako niedostosowanego do potrzeb polskiego wymiaru sprawiedliwości i nieuwzględniającego nowych rozwiązań przewidzianych w znowelizowanych przepisach kodeksu postępowania karnego. Projekt ten nie spełnia także uzasadnionych oczekiwań środowiska biegłych i rzeczoznawców oraz nie uwzględnia uwag i krytycznych wniosków, jakie zgłosiły stowarzyszenia i organizacje zrzeszające biegłych. Uczestnicy kongresu nadal podkreślają, ze jednym z ciągle nierozwiązanych problemów jest dostosowanie wynagrodzeń biegłych sądowych do ich wysokich kompetencji oraz odpowiedzialności zawodowej i społecznej, jaką ponoszą za swoje opinie. Projekt ustawy o biegłych sądowych całkowicie pomija ten problem, a jest on jednym z obiektywnych i koniecznych warunków poprawy poziomu opiniowania w Polsce. W kongresie uczestniczyło ok 800.

Seminarium/warsztaty kryminalistyczne: *Rozwiązania Leica dla kryminalistyki*,
(Warszawa, 28 września – 1 października 2015 r.)

Warsztaty zostały zorganizowane wspólnie przez Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, firmę Leica Microsystems oraz LABSOFT przy współudziale Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji. Warsztaty odbywały się przez cztery dni. Łącznie uczestniczyło w nich 75 osób. Byli to biegli i eksperci z CLKP i 17 laboratoriów kryminalistycznych KWP oraz KSP, Biura Badań Kryminalistycznych ABW, Laboratorium Straży Granicznej i PTK. Program warsztatów obejmował m.in.: wykład**:** *"Leica solutions for Forensic" M. Doppler* (prezentacja w j. angielskim), prezentację całej gamy mikroskopów (LABSOFT /Leica), możliwość przetestowania własnych próbek uczestników na różnego rodzaju mikroskopach Leica Microsystems. Warsztaty odbyły się w siedzibie Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. Stanowiły doskonałą okazję do zapoznania się z możliwościami, które dają najnowsze mikroskopy świetlne z oferty firmy *Leica Microsysems,* wiodącego producenta tego typu urządzeń. Spotkania prowadził specjalista aplikacyjny z firmy *Leica Microsystems* – Pan Michael Doppler wraz z zespołem specjalistów z firmy Labsoft. Uczestnictwo w seminarium było bezpłatne dla uczestników.

12 Międzynarodowa Konferencja Naukowa *„Kryminalistyka i ekspertologia sądowa: nauka, studia, praktyka"* (Warszawa (Uniwersytet Warszawski) 29 – 30 września 2016 r.)

Organizator konferencji - Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, przy współudziale Uniwersytetu Warszawskiego, Litewskiego Towarzystwa Kryminalistycznego i Centrum Ekspertyzy Sądowej Ministerstwa Sprawiedliwości Republiki Litewskiej. Konferencja miała charakter międzynarodowy; językami obrad były: język polski, angielski i rosyjski. Program Konferencji obejmował cztery bloki tematyczne:

1) Tworzenie wspólnej europejskiej przestrzeni kryminalistycznej
2) Kontradyktoryjność oraz stosowanie wiadomości specjalnych w postępowaniu przygotowawczym i procesie jurysdykcyjnym

3) Współczesna przestępczość transgraniczna i możliwości jej zwalczania
4) Archeologia kryminalistyczna

Konferencje „Kryminalistyka i ekspertologia sądowa: nauka, studia, praktyka", mają charakter cykliczny i są organizowane od 1999 r. Idea organizowania międzynarodowych konferencji pod takim tytułem powstała w Katedrze Kryminalistyki ówczesnego Litewskiego Uniwersytetu Prawa (dzisiaj – Uniwersytet im. Michała Romera) w Wilnie. Pierwsza konferencja miała jeszcze ograniczony zasięg, gdyż wśród kilkunastu referentów byli tylko naukowcy z Polski i Litwy. W następnych konferencjach geografia uczestników rozszerzyła się do przedstawicieli kilkunastu państw. Uczestnikami tych konferencji byli naukowcy i praktycy organów ścigania, wymiaru sprawiedliwości oraz biegli z Austrii, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Kazachstanu, Niemiec, Polski, Rosji, Serbii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Ukrainy, Węgier oraz Włoch. Zawsze na tych konferencjach znaczącą grupę stanowili przedstawiciele polskiej kryminalistyki.

Zgodnie z ustaleniami Zarządu Litewskiego Towarzystwa Kryminalistycznego od roku 2012, w latach parzystych, Konferencje z tego cyklu miały być przeprowadzane jako przedsięwzięcia „zamiejscowe" (poza granicami Litwy), które w celu odróżnienia od konferencji organizowanych na Litwie, są oznaczane cyfrą arabską. Pierwsza taka zamiejscowa konferencja (pod numerem 8) została zorganizowana przez Uniwersytet Państwowy w Petersburgu, 10 Konferencja odbyła się w 2014 r. na Ukrainie (w ośrodku wypoczynkowym „Voevodino" k. Użgorodu).

12 Konferencja, której głównym organizatorami było Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne i Litewskie Towarzystwo Kryminalistyczne, odbyła się w Polsce w dniach 28-30 września na Uniwersytecie Warszawskim. Konferencja stanowiła element bardzo ważnego dla nauki i środowiska akademickiego przedsięwzięcia organizowanego przez Uniwersytet Warszawski pn. „**Międzynarodowy Festiwal Kryminalistyki"** z okazji Jubileuszu **60-lecia Katedry Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji UW oraz 200-lecia Uniwersytetu Warszawskiego.** Oprócz **12 Konferencji**, w ramach Festiwalu Kryminalistyki, odbył się **IX Ogólnopolski Zjazd Katedr Kryminalistyki** organizowany przez Katedrę Kryminalistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Konferencja stanowiła wymierny efekt wspólnych inicjatyw i działań o charakterze naukowym (spotkania, publikacje, wymiana informacji, udział w konferencjach naukowych) Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego i Litewskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, realizowanych na podstawie umowy o współpracy podpisanej przez obie organizacje pozarządowe w czerwcu 2015 r. w Toruniu (podczas Międzynarodowej Konferencji VI Sympozjum PTK „Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki").

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele uniwersyteckich katedr i zakładów kryminalistyki oraz Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, Wojewódzkich Laboratoriów Kryminalistycznych Policji, Instytutu Ekspertyz Sądowych im. prof. J. Sehna w Krakowie, Biura Badań Kryminalistycznych ABW, Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych, reprezentanci wymiaru sprawiedliwości oraz innych instytucji, służb, a także biegli sądowi i osoby prywatne. Dużą grupę uczestników stanowili goście z zagranicy, reprezentujący 15 krajów z Europy i Azji (Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Czechy, Estonia, Kazachstan, Litwa, Łotwa, Niemcy, Polska, Rosja, Serbia,

Słowacja, Słowenia, Ukraina, Włochy). Na ogólną liczbę 163 uczestników Konferencji, goście zagraniczni liczyli 69 osób, co stanowiło 42% ogółu.

Głównym celem konferencji było uaktualnienie i podniesienie poziomu wiedzy z zakresu kryminalistyki oraz dyscyplin pokrewnych, a także upowszechnienie wyników najnowszych badań i ich wdrożenie do praktyki śledczo-sądowej oraz wskazanie możliwości wykorzystania kryminalistyki w innych naukach. Zgodnie z zamierzeniami organizatorów konferencja stała się platformą do wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami nauki kryminalistycznej i środowiskami zawodów prawniczych, organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości z różnych krajów. Cele konferencji zostały zrealizowane poprzez zaprezentowanie przez jej uczestników na forum międzynarodowym najnowszych osiągnięć naukowych i ich zastosowań praktycznych w odniesieniu do wskazanych wyżej zagadnień tematycznych oraz przygotowanie publikacji, w której materiały zostały zamieszczone w jednym z pięciu języków (polskim, litewskim, rosyjskim, angielskim i niemieckim). Publikacja ta pt. *12 Criminalistics and Forensic Expertology: science, studies, practce* (red. G. Juodkaitė-Granskienė, H. Malewski, M. Tomaszewska), Vilnius, Varšuva 2016, liczy 630 str. Zawarto w niej 46 artykułów opartych na referatach przygotowanych do wygłoszenia podczas 12 Konferencji. Wszystkie artykuły były recenzowane.

Podczas konferencji, w ramach sesji plenarnej oraz sesji tematycznych (ze względu na dużą liczbę referatów zorganizowano równoległe sesje tematyczne) przedstawiono łącznie 68 referatów, z czego 44, tj. 65% stanowiły referaty i prezentacje zagraniczne.

Konferencja została dofinansowana ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę. Obradom towarzyszyła wystawa producentów sprzętu kryminalistycznego, wydawnictw oraz innych partnerów współpracujących z Polskim Towarzystwem Kryminalistycznym.

IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa *„Miejsce Zdarzenia”*
(Warszawa 12-13 kwietnia 2016 r.)

Organizatorzy - Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji – Instytut Badawczy i Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne. Konferencja odbyła się podczas XVIII Międzynarodowych Targów Analityki i Technik Pomiarowych EuroLab oraz V Międzynarodowych Targów Techniki Kryminalistycznej CrimeLab. Było to czwarte spotkanie poświęcone miejscu zdarzenia. W roku 2016 tematem przewodnim były nowoczesne technologie w badaniach kryminalistycznych i na miejscu zdarzenia. W czasie obrad przedstawiono dorobek kryminalistyki, jak również innowacyjny sprzęt do realizacji zadań kryminalistycznych. Przedsięwzięcie było skierowane do teoretyków i praktyków kryminalistyki, przedsiębiorców z kraju i ze świata, osób prowadzących badania naukowe, przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości i policji, jak również studentów prawa, kryminalistyki i nauk pokrewnych.

Pierwszy dzień konferencji – 12 kwietnia 2016 roku – dedykowany historii kryminalistyki pozwolił na przedstawienie dorobku tej dyscypliny i niezwykle ważnej roli jaką pełni w zakresie wykrywania przestępstw, ustalania sprawcy i sposobu jego działania, gromadzenia dowodów jego winy oraz zapobiegania przestępstwom. Od początku swojego

istnienia kryminalistyka czerpie inspiracje z nowych osiągnięć technologicznych, co pociąga za sobą systematyczny rozwój badań kryminalistycznych oraz usprawnienie wykonywania czynności na miejscu zdarzenia. Podsumowaniem części teoretycznej była przygotowana na potrzeby spotkania i przeprowadzona przez techników kryminalistyki z Polski i Niemiec inscenizacja współczesnych oględzin miejsca zdarzenia.

Drugi dzień konferencji – 13 kwietnia 2016 roku – poświęcono innowacjom w kryminalistyce. W ciągu ostatnich lat można było zauważyć znaczny postęp technologiczny w kryminalistyce, dążący do tego, aby identyfikacja osób, jak również badanie i analiza różnego rodzaju materiału i substancji była skuteczniejsza i sprawniejsza. Tworzone są nowoczesne narzędzia, które mają upraszczać i wspomagać pracę biegłych pracujących w laboratoriach oraz techników kryminalistyki ujawniających i zabezpieczających materiał dowodowy na miejscu zdarzenia. Podczas konferencji zaproszeni prelegenci z laboratoriów kryminalistycznych, instytutów naukowych, uniwersytetów oraz przedsiębiorstw związanych z kryminalistyką zaprezentowali nowoczesny sprzęt do realizacji zadań kryminalistycznych, którym obecnie dysponują, innowacje, których tworzenie i implementacja są w toku, jak również propozycje nowych rozwiązań, które pozwolą jeszcze bardziej usprawnić zabezpieczanie materiału dowodowego na miejscu zdarzenia, identyfikację oraz badania kryminalistyczne.

III Kongres Nauk Sądowych pt. *„Status biegłego w Polsce”*
(Warszawa 18 listopada 2017 r. - Uniwersytet Warszawski)

Z ramienia Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego członkami Komitetu Organizacyjnego i Rady Naukowej Kongresu byli: Prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski i dr hab. Mieczysław Goc. W programie Kongresu znalazły się następujące tematy:

1) Prawne podstawy funkcjonowania biegłych (status biegłych)
2) Odpowiedzialność karna biegłego
3) Odpowiedzialność cywilna biegłego
4) Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej biegłych
5) Ustawa o biegłych
6) Przepisy prawne dotyczące biegłych w praktyce
7) Ułatwienie pracy biegłych sądowych
8) Szkolenia biegłych sądowych (e-learning)
9) Struktura opinii sądowo-psychiatrycznych

Na zakończenie obrad uczestnicy Kongresu przyjęli uchwałę o następującej treści:
Uchwała III KNS:
1. Uczestnicy III KNS wskazują na celowość podjęcia działań dla zrzeszania się biegłych i organizacji pozarządowych w federację, co ułatwi prowadzenie rozmów w sprawach dotyczących biegłych i rzeczoznawców.
2. Uczestnicy III KNS popierają idee organizowania co kilka lat kongresów nauk sądowych dla zebrania wniosków i postulatów, w celu przekazania ich Ministerstwu Sprawiedliwości i innym instytucjom, których działalność związana jest z opiniowaniem biegłych.

3. Zebrani oczekują, że ewentualna ustawa dotycząca biegłych będzie konsultowana ze środowiskiem stowarzyszeń, federacji, ekspertów, zaś zgłaszane w toku dyskusji, postulaty i uwagi zostaną rozważone i uwzględnione.
4. Uczestnicy Kongresu wnoszą, aby wprowadzone zostały pragmatyczne rozwiązania mające na celu usprawnienie współpracy biegłych z organami procesowymi, prowadzące zarazem do obniżenia kosztów funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.
5. Dla zapewnienia właściwego poziomu kompetencji biegłych i rzeczoznawców, istnieje potrzeba stałego ich szkolenia, jak również ustalenie formalnych wymogów dotyczących uprawnień, atestacji, bądź specjalizacji biegłych, a nie wyłącznie podnoszących poziom opiniowania.
6. Wynagrodzenie biegłych musi być dostosowane do wzrastających wymagań w zakresie ich kompetencji, obowiązków i odpowiedzialności oraz odpowiadać płacy w gospodarce z uwzględnieniem kryteriów rynkowych. Za opóźnienia w uzyskaniu wynagrodzenia za opinię, powinny być wypłacane odsetki.
7. Możliwość karania biegłego za nieumyślnie fałszywą opinię (art. 233 § 4a) zagraża ich bezpieczeństwu prawnemu. Przepis ten powinien być usunięty albo zmodyfikowany.
8. Ubezpieczenie biegłych od odpowiedzialności cywilnej wymaga szerszego upowszechnienia w celu, m.in. obniżenia kosztów.

Konferencja Naukowa – VII Sympozjum Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego *„Kryminalistyka – po pierwsze edukacja…“*
(Warszawa 18 maja 2018 r. - Aula Starej Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego)

Organizatorem konferencji było Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, przy współudziale Centrum Nauk Sądowych i Katedry Kryminalistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Konferencja stanowiła ważny element obchodów przypadającego w 2018 roku jubileuszu 45-lecia Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.

Konferencja pozwoliła postawić diagnozę aktualnego stanu nauczania kryminalistyki w Polsce. Pokazała takie aspekty edukacji kryminalistycznej jak:

- zawartość programów nauczania,
- metody nauczania,
- praca wyższych uczelni prowadzących kierunek z kryminalistyką w tytule,
- edukacja kryminalistyczna podstawowa i szkolenia doskonalące biegłość zawodową,
- szkolenia specjalistyczne tematyczne,
- kryminalistyka w szkolnictwie policyjnym,
- kryminalistyka w szkolnictwie cywilnym,
- oraz współpraca międzynarodowa w dziedzinie edukacji kryminalistycznej.

Oprócz szeroko omawianej problematyki edukacji kryminalistycznej w programie konferencji znalazły się referaty prezentujące rozwój samej wiedzy tej dziedziny nauki. Wystąpienia te miały cel jasno sprecyzowany – programy nauczania należy stale modyfikować, aktualizując ich treści, aby adepci kryminalistyki podczas studiów

otrzymywali wiedzę aktualną, nowoczesną, inspirującą ich myśli i poczynania w przyszłości.

Konferencja została dofinansowana przez Polską Wytwórnię Papierów Wartościowych, uczestniczyło w niej 120 osób.

Konferencja pt. „*Kryminalistyka wobec pomyłek sądowych”*
(Toruń 26-28 czerwca 2019 r.)

Konferencja została zorganizowana w ramach X Jubileuszowego Zjazdu Katedr, Zakładów i Pracowni Kryminalistyki z okazji 50-lecia Zakładu Kryminalistyki na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu.

Organizatorzy - Zakład Kryminalistyki WPiA UMK, Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, Studenckie Koło Naukowe Kryminalistyki. Partner Główny Konferencji - Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych.

Tematyka konferencji:

1) Nauczanie kryminalistyki na poziomie akademickim (m.in. nowoczesne metody i formy kształcenia, programy nauczania kryminalistyki, nowe kierunki studiów związane z kryminalistyką).
2) Błędy w opiniowaniu oraz nietrafna interpretacja i ocena opinii biegłych i innych czynności kryminalistycznych w postępowaniu procesowym.
3) Osiągnięcia kryminalistyki jako gwarancja poprawności opiniowania.

Głównym celem Konferencji było zwrócenie uwagi na potrzebę rozszerzenia nauczania kryminalistyki na poziomie akademickim, w tym wprowadzenie do programów studiów prawniczych kryminalistyki, jako przedmiotu obowiązkowego. Konferencja służyła także rozwojowi różnych form szeroko pojętej edukacji kryminalistycznej, popularyzacji nowoczesnych, metod nauczania, szkolenia i doskonalenia zawodowego w systemie pozaakademickim, m.in. przez PWPW, czy PTK. W szerokim zakresie omawiano problem pomyłek sądowych i błędów w opiniowaniu przez biegłych oraz analizowano ich przyczyny i skutki.

W konferencji uczestniczyło 120 osób. Podczas konferencji w ramach 6. Sesji tematycznych wygłoszono 46 referatów.

2.4. Działalność Oddziałów PTK

W okresie sprawozdawczym dała się zauważyć kontynuacja aktywności Oddziałów PTK, w których zorganizowano wiele interesujących spotkań, seminariów, konferencji i innych przedsięwzięć o charakterze naukowym, szkoleniowym i popularyzatorskim, często o zasięgu ogólnokrajowym. Poniżej przedstawiono wybiórczo najważniejsze dokonania poszczególnych Oddziałów PTK:

2.4.1. Oddział Gdański

Oddział Gdański PTK aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych odbywających się na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego oraz wspierał działalność Studenckiego Koła Naukowego Kryminalistyki „Modus Operandi". W ramach działalności Oddziału Gdańskiego PTK oraz Studenckiego Koła Naukowego Kryminalistyki „Modus Operandi" w kalendarz wydarzeń wpisały się m.in. takie przedsięwzięcia kryminalistyczne, jak:

- cykl spotkań naukowych pod tytułem *„Gdańskie Spotkania Kryminalistyczne".* (11.01.2014 r., 20.12.2014 r., 19.01.2015 r., 10.04.2015 r., 25.05.2015 r.) zorganizowanych dla zainteresowanych studentów, m.in. na temat kryminalistycznych badań broni palnej, dokumentów, wykorzystania osiągnięć entomologii sądowej, czy badań wariograficznych;
- 25 maja 2015 r. odbyła się druga edycja *Konkursu Kryminalistycznego*, w którym wzięli udział studenci prawa i administracji WPiA UG. Nagrody książkowe dla trojga najlepszych studentów ufundowało Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne oraz Kierownik Katedry Postępowania Karnego WPiA UG prof. dr hab. Sławomir Steinborn;
- 13 stycznia 2016 r. odbyło się spotkanie naukowe z Panią Prof. dr hab. Beatą Pastwą. Tematem spotkania była problematyka psychopatii, zarówno w ujęciu prawniczym, jak i psychologicznym. W wydarzeniu wzięli udział studenci prawa i kryminologii, psychologii, socjologii oraz medycyny;
- 31 marca 2016 r. odbył się wykład otwarty, który poprowadziła dr Elżbieta Kaczorowska - adiunkt Wydziału Biologii UG i zarazem biegły sądowy z zakresu entomologii;
- 18 kwietnia 2016 r. odbyło się spotkanie z ekspertem z zakresu daktyloskopii w Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku. Wykład dotyczył najnowszych metod ujawniania i zabezpieczania śladów i był połączony z zajęciami praktycznymi;
- 20 maja 2016 r. w ramach Dni Otwartych Uniwersytetu Gdańskiego członkowie Studenckiego Koła Naukowego przeprowadzili zajęcia z daktyloskopii dla uczniów szkół podstawowych z Gdańska;
- 23 maja 2016 r. na Wydziale Biologii UG odbyły się warsztaty z entomologii sądowej, które poprowadziła Pani dr Elżbieta Kaczorowska. Studenci mieli okazję dowiedzieć się m.in. jak wygląda rozkład skolonizowanych przez owady zwłok i od czego zależy ich mumifikacja;
- 9 listopada 2016 r. odbył się wykład otwarty poświęcony problematyce broni palnej, który poprowadził Pan mec. Adrian Wrocławski.;
- pod honorowym patronatem Zarządu Głównego i Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego zostały przeprowadzone trzy konkursy. 17 maja 2016 r. odbyła się III edycja Konkursu Wiedzy Kryminalistycznej oraz Zawody Strzeleckie 22 maja i 1 czerwca 2016 r. W konkursach tych wzięli udział studenci

prawa i kryminologii Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Nagrody książkowe dla laureatów w postaci publikacji o tematyce kryminalistycznej ufundowało Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne;

- 13 marca 2017 r. odbyło się otwarte spotkanie naukowe pt. *Międzynarodowy terroryzm samobójczy - casus Państwa ISIS*. Wykład został przygotowany i poprowadzony przez dr. hab. inż. Józefa Zawadzkiego, prof. nadzw. WSB;
- 19 maja 2017 r. odbyło się spotkanie naukowe pt. *Oględziny miejsc zbrodni Skorpiona po latach, czyli doniosłość czynności niepowtarzalnych w postępowaniu karnym*, połączone z prezentacją i wystawą zdjęć na ten temat;
- 20 kwietnia 2018 r. odbyło się spotkanie naukowe z Kierownikiem Sekcji Daktyloskopii LK KWP w Gdańsku asp. Przemysławem Andreaczykiem. Spotkanie dotyczyło analizy śladów kryminalistycznych w teorii i praktyce;
- 18 grudnia 2018 r. odbyły się warsztaty z daktyloskopii i biologii;
- 8 stycznia 2019 r. odbył się wykład otwarty pt. *„Mikroekspresja jako jedna z metod oceny rozmówcy”.* Wykład został wygłoszony przez dr Magdalenę Kasprzak i dotyczył mikroekspresji z naukowego punktu widzenia i mimicznych wskazówek i gestów ocenianych w kontekście prawdomówności;
- 19 marca 2019 r. odbyły się po raz kolejny Warsztaty Kryminalistyczne zorganizowane przy okazji Dni Otwartych UG;
- 16 maja 2019 roku na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego obyły się warsztaty wariograficzne, które poprowadziła dr Magdalena Kasprzak dla członków SKNK *Modus Operandi.* Uczestnicy dowiedzieli się m.in. czym jest wariograf, w jaki sposób przygotowuje się testy do późniejszych badań;
- 13 grudnia 2019 r. członkowie SKNP Modus Operandi odwiedzili Muzeum Kryminalistyki WPiA UG.

2.4.2. Oddział Krakowski

W okresie sprawozdawczym Oddział Krakowski PTK i jego członkowie byli inicjatorami, organizatorami i uczestnikami takich przykładowo wymienionych poniżej przedsięwzięć kryminalistycznych, jak:

- 20 stycznia 2014 r. w Instytucie Ekspertyz Sądowych w Krakowie odbyło się zebranie Krakowskiego Oddziału PTK. W ramach zebrania został przedstawiony referat: *Rola biegłego dziś i w świetle zmian kodeksu postępowania karnego* – prelegent prof. dr hab. Stanisław Waltoś z Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- 25 czerwca 2014 r. zebranie Oddziału Krakowskiego PTK, podczas spotkania została przedstawiona prezentacja pt. *Łuska jako nośnik informacji w rekonstrukcji zdarzenia z użyciem broni palnej* - prelegent nadkom. mgr inż. Krzysztof Zdeb z Laboratorium Kryminalistycznego KWP w Krakowie;
- 18 grudnia 2014 r. zebranie Oddziału Krakowskiego PTK. W ramach zebrania została przedstawiona prezentacja pt. *Czynniki wpływające na efektywność oględzin*

w wykrywaniu sprawców zabójstw – prelegent dr Kazimiera Juszka z Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego;

- 20 czerwca 2015 r. zebranie Krakowskiego Oddziału PTK, w ramach którego został przedstawiony referat pt. *Samobójstwo, zabójstwo, nieszczęśliwy wypadek* - dr Joanna Stojer, dr Filip Bolechała, dr Bogdan Michalec;
- 26 listopada 2015 r. w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie odbyła się II Konferencja „Ślady kryminalistyczne i ich wykorzystanie w postępowaniu przygotowawczym" , zorganizowana przez Instytut Ekspertyz Sądowych, Krakowski Oddział PTK, Zespół Analityki Sądowej i Toksykologicznej Komitetu Chemii Analitycznej PAN. W ramach konferencji członkowie PTK przedstawili następujące referaty:
  - *Charakterystyka mikrośladów* – Janina Zięba-Palus,
  - *Pozostałości po wystrzale z broni palnej* – znaczenie w rekonstrukcji przebiegu zdarzenia – Zuzanna Brożek-Mucha,
  - *Badania śladów kontaktowych (lakier, tworzywa, smar)* – Beata Trzcińska
  - *Rola mikrośladów w formie włókien w wyjaśnianiu okoliczności zdarzenia* – Jolanta Wąs-Gubała,
  - *Ślady osób zaginionych – aspekty kryminalistyczne, poszukiwawcze oraz procesowe* – Joanna Stojer-Polańska,*Ślady farby i metalu widoczne na czaszce - kontakt z narzędziem zbrodni?* – Katarzyna Razarenkow;
- 16 grudnia 2016 r. zebranie Krakowskiego Oddziału PTK. W ramach zebrania został przedstawiony referat: *Profilowanie psychologiczne sprawców zabójstw* – prelegent dr Maciej Szaszkiewicz;
- 9 czerwca 2017 r. zebranie Krakowskiego Oddziału PTK, w ramach którego został przedstawiony referat: *Chemia w badaniu autentyczności dzieł sztuki* – prelegent dr Barbara Łydżba-Kopczyńska (Uniwersytet Wrocławski) (30 osób obecnych);
- 15 listopada 2017 r. zebranie Krakowskiego Oddziału PTK, w ramach którego został przedstawiony referat: *Niezwykłe obrażenia na czaszkach z grobu neolitycznego w Koszycach* oraz *Jakiej trucizny użyto w „Imieniu róży?* – prelegent prof. dr hab. Tomasz Konopka (ZMS CM UJ w Krakowie);
- 27 czerwca 2018 r. w Instytucie Ekspertyz Sądowych w Krakowie odbyło się zebranie Krakowskiego Oddziału PTK. W ramach zebrania został przedstawiony referat: *Z pamiętnika doświadczonego biegłego* – prelegent dr Beata Trzcińska (IES);
- udział członków Oddziału w konferencjach i seminariach, a w tym m.in.:
  - Konferencja okrągłego stołu pt. *Nauka a wymiar sprawiedliwości. Aktualne tendencje i perspektywy rozwojowe,* 15.05.2018 Korzecko k/Chęcin (J.Zięba-Palus);
  - VII Sympozjum Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego *„Kryminalistyka – po pierwsze edukacja…"*, 18.05.2018 Warszawa, referat: *Szkolenie biegłych z zakresu fizykochemicznych badań mikrośladów* (J. Zięba-Palus), plakat pt. *Początki międzynarodowej współpracy w dziedzinie edukacji z zakresu kryminalistycznych badań włókien* (J.Wąs-Gubała);

- XXIII Konferencja "Nowoczesne metody instrumentalne w analizie śladowej", 10-11 grudnia 2018, Kraków, Z. Brożek-Mucha: *Mikroanaliza rentgenowska śladów kryminalistycznych - wybrane przykłady z praktyki chemika sądowego* (referat);
- Szkoła Letnia 2018 „Praktyczne aspekty mikroanalizy rentgenowskiej w SEM" 9 – 11 lipca 2018, Katowice. Z. Brożek-Mucha: *Mikroanaliza rentgenowska w materiałach dowodowych w sprawach sądowych* (referat);
- 7th Meeting „X-ray and other techniques in investigations of the objects of cultural heritage", Krakow 17 – 19 May 2018, Z. Brożek-Mucha, K. Jurek: Gunpowder firearms – a passion for ancient weapons or for crimes? (referat);
- III Konferencja Młodych Chemików Sądowych, 15.06.2018, Kraków, Soboń P., „Wąs-Gubała J.: Wykorzystanie chromatografii cienkowarstwowej w różnicowaniu włókien bawełnianych wybarwionych barwnikami reaktywnymi" (referat);

– zebranie naukowe Krakowskiego Oddziału PTK w dniu 13.02.2019 r., podczas którego referat pt. *„Badania kryminalistyczne i konserwatorskie - podobne metody, różne cele",* wygłosił dr Paweł Karaszkiewicz z Laboratorium Konserwacji Zabytków;
– IV konferencja kryminalistyczna *„Znaczenie śladów kryminalistycznych w rekonstrukcji przebiegu zdarzenia",* Kraków, 21 października 2019 r., referaty:
  - *Rola mikrośladów w ustalaniu kontaktu osób ze sobą i z miejscem zdarzenia* – Jolanta Wąs- Gubała,
  - *Interpretacja wyników badań pozostałości powystrzałowych w rekonstrukcji przebiegu zdarzenia* - Zuzanna Brożek-Mucha,
  - *Identyfikacja pojazdu na podstawie śladów lakieru ujawnionych na miejscu wypadku* – Katarzyna Razarenkow;
– popularyzacja kryminalistyki w ramach XIX Festiwalu Nauki i Sztuki w Krakowie, 16 maja 2019 r., Rynek Główny Kraków (prezentacja badań prowadzonych w Pracowni Badania Mikrośladów - J. Wąs-Gubała);
– Seminarium IES, Kraków 17 grudnia 2019 r., referat: *Analiza nowoczesnych włókien dla potrzeb kryminalistyki* - J. Wąs-Gubała, K.Skóra;
– V Ogólnopolska Konferencja Naukowa Krimed, Lublin 22 listopada 2019 r., referat: *Wykorzystanie w kryminalistyce metod chromatograficznych w celuidentyfikacji barwionych włókien poliestrowych poddanych działaniu środków dezynfekujących* - D. Śmigiel-Kamińska, P. Stepnowski, J. Wąs-Gubała J. Kumirska.

2.4.3. Oddział Kujawsko-Pomorski

W w okresie sprawozdawczym Oddział Kujawsko-Pomorski aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych i **z**realizował m.in. takie przedsięwzięcia, jak:

- spotkania naukowe zrealizowane w 2014 r. ze Studenckim Kołem Naukowym Kryminalistyki, m. in. na temat możliwości identyfikacyjnych broni palnej, samobójstwa – ustalanie przyczyn śmierci, identyfikacja Krzysztofa Kolumba, czy znaczenia wykrywczego *modus operandi;*
- współudział w organizacji największego przedsięwzięcia kryminalistycznego PTK, jakim była Międzynarodowa Konferencja Naukowej - VI Sympozjum Kryminalistyczne PTK pt. *Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki*. Konferencja odbyła się w Toruniu w dniach 24-26 czerwca 2015 r. Na szczególne podkreślenie zasługuje zaangażowanie w organizacji Konferencji dr hab. prof. UMK dr hab. Violetty Kwiatkowskiej-Wójcikiewicz prof. UMK;
- członkowie oddziału w osobach dr hab. Violetty Kwiatkowskiej-Wójcikiewicz prof. UMK oraz dr Leszka Stępki byli zaangażowani w przedsięwzięcia popularyzujące kryminalistykę. Na Wydziale Prawa i Administracji UMK uczestniczyli w Festiwalu Nauki, Sztuki, Kultury – organizowanego corocznie w UMK oraz dokonywali prezentacji zbiorów Katedry w związku z immatrykulacją. Wraz ze Studenckim Kołem Naukowym Kryminalistyki zorganizowali także ogólnopolską studencką konferencję naukową pt. *Kuba Rozpruwacz i inni…* (24 kwietnia 2015 r., UMK Toruń);
- Konferencja naukowa pt. *Polskie Wampiry – fakty i mity*, która odbyła się w dniach 11-12 maja 2017 r. w Toruniu. Współorganizatorem konferencji był Oddział Kujawski-Pomorski PTK. Konferencja została dofinansowana przez Zarząd Główny PTK;
- przedsięwzięcia organizowane ze Studenckim Kołem Naukowym Kryminalistyki, np.:
  - 18.01.2017 r. – warsztaty z zakresu profilowania kryminalnego,
  - 21.03.2017 r. – wykład otwarty dr. Leszka Stępki pt. *Absurdy kryminalistyczne, przedstawione w mediach,*
  - 28.03.2017 r. – wykład otwarty dr. Andrzeja Gawlińskiego - autora bloga prawniczego „kryminalistyczny.pl" oraz książki „Namowa lub pomoc w samobójstwie. Aspekty kryminalistyczne i kryminologiczne" oraz dyskusja;
  - 11.04.2017 r. – konkurs wiedzy kryminalistycznej dla członków SKNK,
  - 16.05.2017 r. – zajęcia praktyczne z zakresu daktyloskopii, poprowadzone przez Dr. Leszka Stępkę,
  - 18-20.05.2017 r. – udział reprezentantów SKNK w V Ogólnopolskich Studenckich Warsztatach Kryminalistycznych, zorganizowanych przez Studenckie Koło Nauk Kryminalistycznych Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie (II miejsce w konkursie na najlepszy zespół oględzinowy oraz II miejsce indywidualne w konkursie wiedzy kryminalistycznej, a w 2018 r. I miejsce jako najlepszy zespół oględzinowy);
- współorganizacja Zjazdu Katedr, Zakładów i Pracowni Kryminalistyki, Zjazd odbył się w dniach 27-28 czerwca 2019 r. na Wydziale Prawa i Administracji UMK. W ramach Zjazdu odbyła się konferencja naukowa pt. *Kryminalistyka wobec pomyłek sądowych.*

2.4.4. Oddział Śląski

W latach 2014-2019 Oddział Śląski aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych i **z**realizował m.in. takie działania, jak:

- referaty wygłoszone przez członków PTK na konferencjach naukowych (przykłady):
  - XVII Wrocławskie Sympozjum Badań Pisma (Wrocław 15-17.VI.2016), referaty: T. Widła, H. Widła: *Monogramy w sygnaturach*;
  - International Festival of Criminalistics; The 12th International Scientific Conference Criminalistic and Forensic Expertology: Science, Studies, Practice; Warszawa 29-30.IX.2016.; referatY: M. Leśniak, O. Rybak, T. Widła: *Wykorzystanie programu Grafolog w badaniach sygnatur malarskich – na przykładzie prac olejnych Teodora Axentowicza*; M. Leśniak, J. Koczur, M. Chowaniec, S. Pytlik: *Efektywność badań poligraficznych prowadzonych przy użyciu testów CIT.*
  - T. Widła, *Seryjni zabójcy, wprowadzenie do problematyki*, „Dzień z wampirem, czyli seryjni zabójcy i metody wykrywcze w sprawach o zabójstwo", Katowice, 20.XI.2017 r.
  - T. Widła, *Z problematyki odpowiedzialności biegłych*, III Kongres Nauk Sądowych, Warszawa, 18. XI.2017 r.
  - M. Leśniak, T. Widła, O. Rybak, *Use of Computer Software for Examination of Painters' Signatures,* XIII International Conference Criminalistics and Forensic Expertology: Science, Studies, Practice - Palanga, Lithuania 14-16 September 2017 r.
  - M. Leśniak, J. Koczur, *The influence ways of asking eyewitnesses on correctness of their recalls – regarding "script theory,* XIII International Conference Criminalistics and Forensic Expertology: Science, Studies, Practice - Palanga, Lithuania 14-16 September 2017 r.
  - M. Leśniak, B. Leśniak, *Subiektywność w opiniach biegłych sądowych- prawne, etyczne i psychologiczne aspekty*, III Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa, Rozwój Społeczny Wobec Wartości Etyka-Technika-Społeczeństwo, Katedra Stosowanych Nauk Społecznych Wydział Organizacji i Zarządzania Politechnika Śląska, Wisła 28-30 września 2017 r.;
- wykłady i spotkania naukowe:
  - 10.04.2019 r. wykład mł. insp. w stanie spocz. Zbigniewa Szachnitowskiego dla członków Koła Naukowego „Veritas" Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na temat: *Rozwój badań DNA w kontekście ich wykorzystania w walce z przestępczością*. Wykład obejmował całokształt możliwości wykorzystania badań DNA w prowadzonych dochodzeniach i odpowiadał na pytania, co na podstawie wyników takich badań można wnioskować o zaistniałym przestępstwie i jego sprawcy;
  - 22.05.2019 r. wykład mł. insp. w stanie spocz. Zbigniewa Szachnitowskiego na temat: *Analiza miejsca zbrodni z wykorzystaniem śladów plam krwawych*. Wykład

obejmował omówienie podstaw morfoanaliz śladów krwawych z uwzględnieniem właściwości fizycznych krwi oraz różnego rodzaju śladów w postaci plam krwawych z rozróżnieniem rodzaju podłoża oraz mechanizmu i sposobu ich naniesienia;

- 7.11 2019 r. pogadanka przeprowadzona przez mł. insp. w stanie spocz. Zbigniewa Szachnitowskiego z uczestnikami seminarium magisterskiego i doktoranckiego Katedry Kryminalistyki Uniwersytetu Śląskiego na temat: *Genealogia genetyczna jako nowego narzędzia organów ścigania w wykrywaniu sprawców najpoważniejszych przestępstw.*

– działalność popularyzatorska w Internecie: do innych form działalności członków Oddziału Śląskiego PTK należy moderowanie i administrowanie przez mł. Insp. w stanie spocz. Zbigniewa Szachnitowskiego forum zamkniętej grupy dyskusyjnej ***Fani Kryminalistyki,*** na portalu Facebook. Liczba członków grupy po ośmiu latach działalności, w 2019 roku przekroczyła 700 osób.

2.4.5. Odział Warmińsko-Mazurski

Oddział Warmińsko-Mazurski PTK prowadził ścisłą i bardzo owocną współpracę ze Studenckim Kołem Naukowym Kryminalistyki. W ramach tej współpracy zrealizowano m.in. takie przedsięwzięcia, jak:

– seminarium naukowe pt. *Sąd przysięgłych w historii Polski* - 4.03.2014;
– prezentacja Laboratorium Kryminalistycznego Katedry Kryminalistyki i Medycyny Sądowej WPiA UWM podczas Dni Otwartych UWM – 3.04.2014;
– warsztaty naukowe pt. *DNA – encyklopedia życia,* w których uczestniczyli uczniowie szkół średnich – 15.04.2014;
– seminarium naukowe pt. *Specyfika oględzin miejsca znalezienia zwłok* – 7.05.2014;
– udział w II Studenckich Warsztatach Kryminalistycznych organizowanych przez Studenckie Koło Nauk Kryminalistycznych Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, w których studenci z Olsztyna zdobyli I miejsce w konkursie oględzin miejsca zdarzenia – 14-16.05.2014;
– I edycja Konkursu Wiedzy z Kryminalistyki, w którym uczestniczyło 65 studentów - 24.05.2014 r.;
– prezentacja metod ujawniania śladów linii papilarnych oraz daktyloskopowania w trakcie Pikniku Nauki i Sztuki, który miał miejsce na Rynku Starego Miasta w Olsztynie w dniu 31.05.2014 r;
– organizacja kolejnych edycji Edycja Konkursu Wiedzy z Kryminalistyki, w V edycji konkursu wzięło udział 95 studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych WPiA UWM – 1.06.2018 r.;
– 14 czerwca 2018 r. odbyła się wizyta studentów IV roku prawa w Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku oraz Muzeum Kryminalistyki na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Organizatorem tego wydarzenia był dr Andrzej Gawliński. Studenci poszerzyli swoją

wiedzę z kryminalistyki, zapoznali się z funkcjonowaniem Laboratorium oraz historią i rozwojem badań kryminalistycznych;

- **VI Edycja Konkursu Wiedzy z Kryminalistyki, 13 czerwca 2019 r.** W konkursie wzięło udział 46 studentów. Pierwszy etap polegał ma rozwiązaniu testu składającego się z 30 pytań zamkniętych. Do drugiego etapu zakwalifikowało się 10 osób, spośród których, na podstawie testu obejmującego 10 pytań otwartych, wyłoniono zwycięzców: I miejsce – Agnieszka Kostrzewska II miejsce – Dagmara Kolwicz III miejsce – Dagmara Woźniak Wyróżnienie – Angelika Szczygieł. Zwycięzcom wręczono dyplomy i nagrody książkowe;
- IX Ogólnopolski Zjazd Kół Naukowych Kryminalistyki - *Kryminalistyka wczoraj, dziś i jutro,* WPiA UWM, 13-15 maja 2019 r.;
- 11 czerwca 2019 r. - członkowie Studenckiego Koła Naukowego Kryminalistyki WPiA UWM po raz kolejny zdobyli pierwsze miejsce w konkursie na "Najlepszy zespół oględzinowy w Polsce", który co roku jest organizowany przez SKNK Wyżej Szkoły Policji w Szczytnie. Dodatkowo, Aleksandra Kowalska oraz Sylwia Gręda zdobyły odpowiednio I oraz II miejsce w indywidualnym konkursie wiedzy z zakresu wybranych dziedzin kryminalistyki. Skład tegorocznej drużyny: Aleksandra Kowalska, Karolina Pługów, Sylwia Silvia, Paloma Karwowska, Filip Połoch.

2.4.6. Odział Warszawski

Oddział Warszawski aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach kryminalistycznych, z których przykładowo można wymienić:

- 21 marca 2014 r. w siedzibie PTK odbyło się szkolenie pt. " Aktualne możliwości badań kryminalistycznych", dedykowane studentom Wyższej Szkoły Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych z Kielc. Wykład został zorganizowany staraniem dr Aleksander Tucholskiej Lenart oraz dr Katarzyny Furman-Łajszczak, zajęcia przeprowadzili: dr Mieczysław Goc, Dariusz Jerzewski oraz Marek Kamiński;
- 24 czerwca 2014 r. w siedzibie PTK odbył się wykład dla uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. B. Limanowskiego, który poprowadziła dr Katarzyna Furman-Łajszczak. Wykład poświęcony był przybliżeniu historii PTK, jak również omówieniu historii oraz stanu obecnego kryminalistyki. Uczestnicy wykładu otrzymali jubileuszową publikację PTK („Czterdzieści lat minęło…). Zostali zapoznani z działalnością wybranych pracowni Centrum Badawczo - Szkoleniowego PTK, jak również mieli możliwość poznania zasad działania wariografu;
- 1 września 2014 r. dr Katarzyna Furman-Łajszczak reprezentowała Warszawski Oddział PTK na uroczystości rozpoczęcia roku szkolnego w Zespole Szkół w Wieliszewie oraz Liceum Ogólnokształcącym w Komornicy, nad którym PTK roztacza patronat honorowy;
- W dniach 9-10 października 2014 r. dr Aleksandra Tucholska - Lenart reprezentowała Odzdział Warszawski PTK na konferencji naukowo-szkoleniowej w Poznaniu, poświęconej praktycznym aspektom analizy DNA. Konferencja była uhonorowaniem

40-lecia pracy naukowej i dydaktycznej prof. dr hab. Ryszarda Słomskiego, pioniera polskiej genetyki sądowej;

- 26 marca 2015r.zorganizowano wizytę oraz wykłady dla studentów Koła Naukowego Prawa Karnego Wydziału Zamiejscowego Prawa i Nauk o Gospodarce KUL w Stalowej Woli (tematyka wykładów: dr Aleksandra Tucholska - Lenart: "Terroryzm i katastrofy masowe wyzwaniem kryminalistyki XXI wieku", dr Katarzyna J. Furman: "Nauka kryminalistyki oraz działalność PTK", mgr Dariusz Jerzewski: prezentacja wariografu oraz omówienie ekspertyzy wariograficznej);
- 2 czerwca 2015 r. Katarzyna J. Furman zaprezentowała uczniom Zespołu Szkół w Wieliszewie oraz Liceum Ogólnokształcącego w Komornicy wykład pt. " Historia i współczesność kryminalistyki";
- 11 maja 2016 r. przeprowadzenie seminarium naukowego dedykowanego studentom Wydziału Nauki o Bezpieczeństwie Wyższej Szkoły z Ostrowca Świętokrzyskiego oraz licealistom z liceów ogólnokształcących w Solcu i Lipsku (tematyka wykładów: dr Aleksandra Tucholska - Lenart: "Procedury INTERPOLU w identyfikacji ofiar katastrof masowych"; dr Katarzyna J. Furman: "Nauka kryminalistyki oraz działalność PTK"; Marta Bykas-Strękowska: Wdrożenie innowacyjnych technologii do kryminalistycznych badań DNA");
- udział członków i kierownictwa Oddziału Warszawskiego w przygotowaniu i organizacji VII Sympozjum PTK z okazji 45-lecia Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego pt. "Kryminalistyka - po pierwsze edukacja", które odbyło się 18 maja 2018 r. w Warszawie;
- 7 grudnia 2019 r. wykład na temat "Najnowsze technologie w kryminalistycznych badaniach DNA" dla słuchaczy Studiów Podyplomowych Prawa Dowodowego i Kryminalistyki UW;
- Odział Warszawski współuczestniczył także w realizacji przedsięwzięć organizowanych przez Zarząd Główny i Radę Naukową PTK.

2.5. Konkursy Kryminalistyczne

Od 1999 roku Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne organizuje ogólnopolskie konkursy na pracę roku z dziedziny kryminalistyki, którym w roku 2002 nadano imię prof. Tadeusza Hanauska. Do tej pory odbyło się 20 edycji konkursu, do których zgłoszono **225 prac** w różnych kategoriach (monografie, prace habilitacyjne, doktorskie, magisterskie i inne opracowania i artykuły naukowe). Przedsięwzięcie to przyczyniło się do popularyzacji kryminalistyki, stanowi doskonałą okazję do przeglądu aktualnych osiągnięć praktycznych i teoretycznych z dziedziny kryminalistyki, a także w istotny sposób wpływa na podniesienie poziomu opracowań naukowych z tego zakresu.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano 6 edycji Konkursu im. prof. Tadeusza Hanauska na Pracę Roku z Dziedziny Kryminalistyki, na które zgłoszono 81 prace. W poprzednim okresie sprawozdawczym było to 68 prac, co świadczy o rosnącym zainteresowaniu konkursem.

W ostatnich 6 edycjach konkursu ogółem nagrodzono:

- w kategorii monografii - 9 prac,
- w kategorii prac habilitacyjnych - 4 prace,
- w kategorii rozpraw doktorskich - 8 prac,
- w kategorii innych prac i publikacji - 51 prac.

Były to nagrody finansowe (maksymalna wysokość 3500 zł) oraz wyróżnienia dyplomami. Głównym fundatorem nagród była Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych, członek wspierający Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego oraz Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne.

Od 2009 r. organizowany jest także Konkurs Na Nagrodę Profesora Brunona Hołysta dla Wyróżniających się Młodych Kryminalistyków. Fundatorem nagród jest Prof. dr hab. dr h.c. Brunon Hołyst, który przekazuje na ten cel Polskiemu Towarzystwu Kryminalistycznemu odpowiednie środki finansowe. Regulamin Konkursu stanowi, że nagroda jest przyznawana przez Radę Naukową jednemu lub dwóm laureatom, na podstawie wniosku Komisji Konkursowej. Laureaci w chwili przyznania nagrody nie powinni przekroczyć 35 roku życia. Nagrody są przyznawane osobie lub osobom, których dorobek naukowy lub zawodowy Komisja Konkursowa uzna za wybitny, wyróżniający się spośród dorobku osób zgłoszonych do Konkursu. Dorobek ten może obejmować pracę doktorską lub inne opracowanie o tematyce kryminalistycznej bądź też znaczące osiągnięcie praktyczne polegające m.in. na opracowaniu lub rozwinięciu nowej metody badań kryminalistycznych, wprowadzeniu do praktyki kryminalistycznej innowacyjnego rozwiązania technicznego lub organizacyjnego, zrealizowaniu projektu naukowego o priorytetowym znaczeniu dla nauki i praktyki kryminalistycznej. Do tej pory odbyły się 4 edycje Konkursu (w latach: 2009, 2010, 2012, 2015). Ogółem na konkurs zgłoszono 11 wniosków o przyznanie nagród. Rada Naukowa na wniosek Komisji Konkursowej przyznała 7 nagród, w tym jedną nagrodę w wysokości 10 000, jedną nagrodę w kwocie 6000 zł, 4 nagrody po 5000 zł i jedną nagrodę w wysokości 4000 zł. Przyznając nagrody Komisja, po zaznajomieniu się z uzasadnieniami wniosków, uwzględniając kryteria formalne i merytoryczne, brała pod uwagę przede wszystkim:

- wiek kandydatów,
- dotychczasowe osiągnięcia naukowe i eksperckie,
- perspektywy dalszego rozwoju naukowego,
- znaczenie tematyki zgłoszonych prac dla nauki i praktyki kryminalistycznej.

2.6. Wspieranie studenckiego ruchu naukowego

Ważnym obszarem działalności statutowej jest wspieranie studenckich inicjatyw i działań o charakterze naukowym i polaryzującym kryminalistykę. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne udzielało pomocy merytorycznej, organizacyjnej, finansowej i rzeczowej, uczestnicząc poprzez swoich przedstawicieli oraz w innej formie m.in. w realizacji takich przedsięwzięć studenckich, jak:

- XII Letnie Warsztaty Kryminalistyczne Koła Naukowego Prawa Karnego Uniwersytetu Warszawskiego „TEMIDA", które zostały zorganizowane w Szkole Policji w Słupsku (2014 r.). Warsztaty uzyskały dofinansowanie ze strony PTK w kwocie 1000 zł.
- Warsztaty Kryminalistyczne organizowane przez Studenckie Koło Naukowe Kryminalistyki *„Modus Operandi"* działające przy Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Warsztaty zostały zaplanowane w dniach 4-6 maja 2014 r. w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie. PTK zadeklarowało kwotę 1000 zł na dofinansowanie tego przedsięwzięcia.
- Udział w organizacji I Ogólnopolskiego Turnieju All-chemicznego zorganizowanego przez Koło Naukowe „Alkohest" przy Wydziale Chemii UMCS w Lublinie. Konkurs był 2 etapowy. Etap I – eliminacje (14 marca 2015 r.) i etap II – finał 12 czerwca 2015 r. PTK ufundowało nagrodę rzeczową w postaci 3 tomów Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej.
- Konferencja Naukowa pt. „Błędy wymiaru sprawiedliwego w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i wykonawczym", Warszawa 17 kwietnia 2015 r., organizator Koło Naukowe Prawa Karnego TEMIDA. PTK objęło patronatem konferencję oraz dofinansowało to przedsięwzięcie kwotą 1060 zł.
- Studencka Konferencja Naukowa pt. *Kuba Rozpruwacz i inni* zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Kryminalistyki UMK. PTK objęło patronatem konferencję, udzieliło wsparcia organizacyjnego oraz dofinansowało to przedsięwzięcie kwotą 1000 zł, z przeznaczeniem na wydanie książki opartej na materiałach pokonferencyjnych.
- Objęcie patronatem honorowym II Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Komparatystyka prawnicza – wiele dziedzin, wiele rozwiązań prawnych", która odbyła się w dniach 16-18 marca 2016 r. na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu, organizatorzy: Studenckie Koło Naukowe Prawa Porównawczego „Ius et Lex".
- Objęcie honorowym patronatem Zarządu Głównego i Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego trzech konkursów, przeprowadzonych w Oddziale Gdańskim PTK (17, 22 maja i 1 czerwca 2016 r. odbyła się III edycja Konkursu Wiedzy Kryminalistycznej oraz Zawody Strzeleckie). W konkursach tych wzięli udział studenci prawa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne ufundowało dla laureatów nagrody książkowe o tematyce kryminalistycznej.
- Objecie honorowym patronatem Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Licencja na bezpieczeństwo" zorganizowanej w dniach 2-3 grudnia 2016 r. przez Towarzystwo Inicjatyw Prawnych i Kryminalistycznych „Paragraf 22". Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne ufundowało także nagrody książkowe dla prelegentów konferencji.
- XIV Warsztaty Kryminalistyczne - organizator Koło Naukowe Prawa Karnego TEMIDA. PTK objęło patronatem konferencję oraz dofinansowało to przedsięwzięcie kwotą 1000 zł.

- III Ogólnopolska Konferencja Naukowa KRIMED „Metody badawcze w kryminalistyce i medycynie sądowej", Lublin, 24 listopada 2017 r., organizatorzy: Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL, Koło Naukowe Biotechnologów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Konferencja objęta patronatem Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.
- XV Letnie Warsztaty Kryminalistyczne, które odbyły się w dniach 3-7 lipca 2017 r. w Szkole Policji w Słupsku, organizator: Koło Naukowe Prawa Karnego TEMIDA. PTK dofinansowało to przedsięwzięcie kwotą 810 zł.
- V Edycja Konkursu Wiedzy z Kryminalistyki, który odbył się na Wydziale Prawa i Administracji UWM w Olsztynie, 17 czerwca 2017 r., organizatorzy: Studenckie Koło Naukowe Kryminalistyki WPiA oraz Oddział. Warmińsko-Mazurski PTK. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne ufundowało nagrody książkowe.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Rola i znaczenie biegłego w polskim systemie prawnym" (14 marca 2018 roku Olsztyn), której organizatorem było Koło Naukowe Postępowania Karnego „Accusatio", działające przy Katedrze Procesu Karnego, na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Konferencja została objęta honorowym patronatem Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. PTK udzieliło również pomocy organizacyjnej, upowszechniając informację o konferencji wśród swoich członków oraz w Internecie.
- IV Ogólnopolska Studencka Konferencja Kryminalistyczna *„50 Twarzy Zbrodni"* (Wrocław, 23 – 25 marca 2018 roku), której organizatorami było Koło Naukowe Antropologów Kostka przy Uniwersytecie Wrocławskim oraz Studenckie Koło Naukowe Medycyny Sądowej przy Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Konferencja została objęta patronatem Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. PTK udzieliło pomocy organizacyjnej i rzeczowej, m.in. poprzez przekazanie organizatorom konferencji 4 egzemplarzy ostatniego tomu Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej.
- IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa KRIMED „Metody badawcze w kryminalistyce i medycynie sądowej" (Lublin, 23 listopada 2018 r.), której organizatorami były: Fundacja Na Rzecz Promocji Nauki i Rozwoju TYGIEL oraz Koło Naukowe Biotechnologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Konferencja została objęta Patronatem Honorowym Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. Informacja o konferencji została skierowana do członków PTK, zamieszczona na Facebooku i stronie internetowej Towarzystwa.
- II Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Oblicza współczesnej przestępczości: przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu" (Rzeszów, 3 grudnia 2018 roku), której współorganizatorem było Koło Naukowe Kryminologii, Kryminalistyki i Medycyny Sądowej Uniwersytetu Rzeszowskiego. Konferencja została objęta Patronatem Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. PTK udzieliło również pomocy rzeczowej (przekazanie 20 egz. Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej) i organizacyjnej poprzez przesłanie zaproszeń na konferencję członkom PTK oraz

zamieszczenie informacji na ten temat na Facebooku i stronie internetowej Towarzystwa.

- Debata pt. „Zbrodnia bez kary? Zabójstwo Jaroszewiczów" zorganizowana przez Niezależne Zrzeszenie Studentów Uniwersytetu Warszawskiego we współpracy z The Rafał Lemkin International Law Society w dniu 19 kwietnia 2018 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Wydarzenie, w którym uczestniczyli członkowie PTK, zostało objęte patronatem Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.
- Warsztaty kryminalistyczne Forensic Science Laboratory (FSLab) zorganizowane przez Koło Naukowe Kryminalistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego im. Tadeusza Hanauska w dniach 23-24 kwietnia 2018 r. W ramach wsparcia rzeczowego przekazano organizatorom 4 tomowy komplet Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej.

2.7. Działalność wydawnicza i biblioteczna

Od początku swego istnienia Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne przykładało dużą wagę do popularyzacji wiedzy i praktyki kryminalistycznej poprzez cykliczne publikacje poświęcone problematyce kryminalistycznej. Aktualnie od 2000 roku PTK wspólnie z Katedrą Kryminalistyki UW wydaje periodyk **„Problemy Współczesnej Kryminalistyki",** którego łamy stanowią główne miejsce prezentacji osiągnięć naukowych Towarzystwa i jego członków. W kolejnych tomach wydanych w latach 2014-2019 ukazały się artykuły o następującej problematyce:

- XVIII tom, który ukazał się w 2014 r. składa się z dwóch części. Pierwsza zawiera 11 artykułów napisanych na bazie wystąpień prezentowanych na konferencji, która odbyła się w dniach 23 – 24 maja 2013 roku. Konferencja, pt. „Kryminalistyka – nauka – praktyka", została zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne i Uniwersytet Warszawski z okazji 40-lecia działalności Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. W części drugiej zostało umieszczonych 11 opracowań przygotowanych przede wszystkim przez uczestników seminarium doktorskiego prowadzonego w Katedrze Kryminalistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Są to, tradycyjnie, przede wszystkim młodzi naukowcy, a także praktycy. Publikacje dotyczyły bardzo szerokiego spektrum zagadnień procesowo-kryminalistycznych;
- XIX tom, który ukazał się w 2015 r. zawiera 12 artykułów, których autorami są zarówno uznane autorytety w nauce i praktyce kryminalistycznej jak i uczestnicy seminarium doktoranckiego prowadzonego w Katedrze Kryminalistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Publikacje dotyczyły szerokiego spektrum zagadnień procesowo-kryminalistycznych;
- XX tom, który ukazał się w 2016 r. zawiera 25 artykułów, które rozpoczyna artykuł prof. dr hab. Ewy Gruzy poświęcony historii Katedry Kryminalistyki WPiA UW w związku z jubileuszem 60-lecie istnienia tej zasłużonej dla kryminalistyki jednostki naukowej. W tym tomie znalazły się również artykuły z zakresu taktyki, techniki kryminalistycznej, prawa dowodowego, procesu karnego, psychologii sądowej

i dydaktyki nauczania kryminalistyki. Są to w dużej mierze prace najmłodszego pokolenia polskich kryminalistyków, autorów zagranicznych i uznanych autorytetów nauki i praktyki kryminalistycznej;

- XXI tom, który ukazał się w 2017 r. zawiera 19 artykułów polskich i zagranicznych autorów poprzedzonych wstępem autorstwa prof. dr hab. Ewy Gruzy. W tym tomie, podobnie jak to miało miejsce w poprzednich tomach, znalazły się również artykuły z zakresu taktyki, techniki i teorii kryminalistycznej, kryminologii, prawa karnego i dowodowego. Są to w dużej mierze prace młodego pokolenia polskich kryminalistyków, autorów zagranicznych i autorów o uznanym już dorobku naukowym oraz osiągnięciach zawodowych;
- XXII tom, który ukazał się w 2018 r. zawiera 19 artykułów polskich i zagranicznych. W tym tomie znalazły się opracowania o dość rozległej tematyce, od omawiania problemów *stricte* związanych z identyfikacją kryminalistyczną, przez tematykę luźno związaną z tą nauką, do kwestii dotyczących edukacji kryminalistycznej. Zostały również opublikowane teksty inspirowane wystąpieniami prezentowanymi na VII Sympozjum Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, które odbyło się 18 maja 2018 roku w Warszawie, a jego hasłem wiodącym była: *Kryminalistyka – po pierwsze edukacja*.
- XXIII tom, który ukazał się w 2019 r. zawiera 12 artykułów polskich autorów. W tym tomie znalazły się opracowania o dość rozległej tematyce, głównie z zakresu taktyki i techniki kryminalistycznej, oględzin, terroryzmu i cyberprzestępczości.

Wszystkie prace opublikowane w PWK, przed ich zakwalifikowaniem do druku, były recenzowane przez wybitnych przedstawicieli nauki, dydaktyki i praktyki kryminalistycznej. W 2018 r. został uzupełniony skład Rady Naukowej i Redakcji czasopisma. Aktualnie w skład tych kolegiów wchodzą:

- Redaktor naczelny: prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski.
- Redakcja naukowa: prof. dr hab. Ewa Gruza, prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski, dr hab. Mieczysław Goc.
- Rada Naukowa: prof. dr Rolf Ackermann (Niemcy), prof. dr hab. Tatiana Averyanova (Rosja), prof. dr Peter Bilous (USA), prof. dr hab. Piotr Girdwoyń, prof. dr hab. Jerzy Kasprzak, dr Grażyna Kędzierska, prof. Henry Lee (USA), prof. dr Shengbin Li (Chiny), prof. dr Henryk Malewski (Litwa), dr hab. Bronisław Młodziejowski, dr hab. Jarosław Moszczyński, prof. dr. hab. Valery Shepitko (Ukraina), dr hab. Maciej Szostak, prof. dr hab. Tadeusz Widła, prof. dr hab. Józef Wójcikiewicz.
- Redaktorzy tematyczni: dr Kacper Gradoń, dr Magdalena Tomaszewska-Michalak i dr hab. Paweł Waszkiewicz,
- Redaktor statystyczny: mgr inż. Krystyn Łuszczuk,
- Redaktor językowy: mgr Piotr Karasek,
- Sekretarz redakcji: mgr Kacper Choromański.

Pełne teksty wszystkich tomów PWK, oprócz tradycyjnej formy książkowej, zostały także zamieszczone na stronie http://kryminalistyka.pl/pwk/ Aktualnie trwają prace nad

rejestracją czasopisma w bazach (Scopus lub innych) umożliwiających wpis na listę czasopism punktowanych oraz nad rejestracją samego wydawnictwa PTK w rejestrze sądowym.

Kontynuowano także prace wydawnicze związane z przygotowaniem do publikacji cyklu **Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej**, obejmującej okres od początków kryminalistyki na ziemiach polskich do czasów współczesnych. Jest to wielkie przedsięwzięcie naukowe i wydawnicze, zainicjowane przed wielu laty przez prof. Brunona Hołysta przy współudziale prof. Huberta Kołeckiego. Aktualnie ukazało się drukiem 5 tomów bibliografii, obejmujących okres do 2008 r., zawierających ponad 23 tys. pozycji bibliograficznych. Trwają prace nad wydaniem kolejnych tomów (VI I VII za lata 2009-2018). Realizacja tego przedsięwzięcia jest możliwa głównie dzięki wsparciu finansowemu Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych.

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne patronuje również niektórym publikacjom. W okresie sprawozdawczym patronatem Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego zostały objęte następujące pozycje:

- Mieczysław Goc, ***Współczesny model ekspertyzy pismoznawczej. Wykorzystanie nowych metod i technik badawczych,*** wyd. II, Warszawa-Szczecin 2016.
- Brunon Hołyst, ***Psychologia kryminalistyczna. Diagnoza i praktyka***, Wydawnictwo „Difin", Warszawa 2018.
- Renata Włodarczyk, ***Rozwój i współczesne możliwości wykorzystania śladów biologicznych. Kryminalistyczne badania biologiczne na przykładzie przestępstw na tle seksualnym,*** Wydawnictwo Naukowe TYGIEL, Lublin 2018.

Biblioteka Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego została utworzona na podstawie uchwały Zarządu Głównego PTK z 20 maja 2005 r. Biblioteka Kryminalistyczna gromadzi pozycje branżowe i czasopisma, które mają służyć rozwijaniu zaspakajaniu potrzeb biblioteczno-informacyjnych z zakresu szeroko rozumianej kryminalistyki i nauk penalnych, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych członków PTK oraz pogłębianiu inspiracji twórczych i naukowo-badawczych. Biblioteka cieszy się dużym uznaniem studentów przygotowujących prace magisterskie, publikacje i rozprawy naukowe z kryminalistyki na różnych uczelniach wyższych z całego kraju. Aktualnie zbiory biblioteczne liczą **2142** pozycji (książki: **965** wol., czasopisma: **1177** wol.), których wykaz systematyczne aktualizowany, znajduje się na stronie internetowej PTK. W okresie sprawozdawczym kontynuowano proces porządkowania i uzupełniania zbiorów bibliotecznych o nowe pozycje książkowe i czasopisma.

2.8. Działalność naukowo-badawcza

Działalność naukowo-badawcza Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego była realizowana poprzez udział w przygotowaniu oraz realizacji projektów naukowo-badawczych, organizację zebrań naukowych, publikacje oraz udział członków PTK w konferencjach naukowych, podczas których prezentowali referaty z zakresu swoich specjalności i zainteresowań naukowych (przykłady przedstawiono w niniejszym sprawozdaniu). W latach 2014-2019 Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne oraz działający w jego strukturach Instytut Kryminalistyki, samodzielnie lub wspólnie z partnerami zewnętrznymi, zrealizowały następujące projekty naukowo-badawcze:

- Projekt rozwojowy nr DOBR-BIO4/038/13297/2013, pt. **„Pomiarowe narzędzia wspomagające analizę pisma ręcznego i podpisów”.** Celem głównym projektu było udoskonalenie i obiektywizacja metod oraz narzędzi badawczych wspomagających badania pisma ręcznego i podpisów w obszarze cech szczególnie ważnych z punktu widzenia identyfikacji osób. Cele szczegółowe projektu obejmowały m.in. wykonanie zestawu aplikacji komputerowych do analizy cech grafometrycznych, barwometrycznych i motorycznych pisma obejmującego następujące programy informatyczne:
  - program komputerowy LINIOGRAF do badania zgodności porównywanych próbek pisma metodą pomiaru długości linii graficznych oraz zgodności tzw. współczynnika gęstości pisma,
  - program komputerowy CENTROGRAF do badania zgodności porównywanych próbek pisma poprzez porównanie tzw. „linii środkowych”,
  - program komputerowy BARWOSKAN do barwometrycznej analizy środków kryjących,
  - program komputerowy PROFILOSKAN do analizy profilometrycznej nacisku narzędzia pisarskiego na podłoże dokumentu wzdłuż linii pomiarowej.

  Projekt, realizowany wspólnie z Uniwersytetem Warszawskim i Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji, został w zasadniczej części sfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Projekt zakończono w 2016 r. Cele projektu zostały w pełni zrealizowane, a raport końcowy został zaakceptowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Kierownikiem naukowym projektu był prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski, a przewodniczącym Komitetu Sterującego dr hab. Mieczysław Goc. Niestety do tej pory nie udało się wdrożyć do praktyki eksperckiej rezultatów projektu, gdyż mimo kilkakrotnych wystąpień do MON (beneficjent) nie uzyskano praw do licencji na programy komputerowe wytworzone w ramach projektu.
- Projekt badań naukowych opartych na **analizie pismoznawczej rękopisów Fryderyka Chopina** przechowywanych w Muzeum Fryderyka Chopina. Projekt jest realizowany na podstawie umowy z 22 maja 2019 r. zawartej przez Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne z Narodowym Instytutem Fryderyka Chopina (planowane zakończenie projektu – 30 czerwca 2020 r.). Przedmiotem badań są rękopisy Fryderyka Chopina przechowywane w Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie w postaci pierwopisów, w tym długich i krótkich zapisów oraz podpisów. Łącznie do badań przekazano 349 pojedynczych kart z rękopisami kompozytora. Celem projektu jest przeprowadzenie badań naukowych, które mają stanowić podstawę do klasyfikacji rękopisów Fryderyka Chopina według sposobu ich nakreślenia oraz powiązania z czynnikami, które mogły mieć wpływ na obraz pisma i przekształcania się grafizmu kompozytora, takich jak jego wiek, stan zdrowia, miejsce sporządzenia rękopisu, adresat rękopisu (np. listów), treść rękopisu (charakter formalny i nieformalny), język w jakim sporządzono rękopis itp. Badania w szczególności obejmowały:
  - wybór rękopisów,

- określenie autentyczności rękopisów,
- ocenę stanu podłoża i znajdujących się na nich naniesień,
- badania pismoznawcze i techniczne rękopisów,
- opis i dokumentację badań w postaci raportów cząstkowych,
- opracowanie wyników badań w postaci raportu końcowego, zawierającego klasyfikację rękopisów z uwzględnieniem kontekstu historyczno-biograficznego ich sporządzenia, informacje o warunkach pomiarowych, wyniki badań obejmujące zdjęcia, wyniki badań technologicznych i porównawczych, dokumentacyjnych i innych działań realizowanych w ramach badania,
- umieszczenie w systemie CollectionsIndex+ fotografii dokumentacyjnych obiektów poddanych badaniom, wykonanych na potrzeby sporządzenia raportu.

- Projekt własny PTK pt. **„Komparator”,** którego celem jest opracowanie aplikacji komputerowej o szerokim zastosowaniu w kryminalistycznych badaniach porównawczych, m.in. do analizy i dokumentowania cech strukturalnych i grafometrycznych śladów kryminalistycznych pisma, daktyloskopijnych, mechanoskopijnych, traseologicznych, śladów na łuskach i pociskach, antropologicznych i innych (projekt w trakcie realizacji, przewidywany termin zakończenia – 30 lipca 2020 r.).
- Uczestnictwo p. dr Ireny Białek z ramienia PTK w grancie ENFSI „Monopoly Program 2018” (AFORE - Accreditation of Forensic Laboratories in Europe). Grant, jest zatytułowany „Training of Technical Assessors”. Ogólne założenie są następujące:
  - dostępność kompetentnych auditorów technicznych jest obecnie bardzo ograniczona, zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim. W sytuacji, gdy więcej laboratoriów będzie składać wniosek o akredytację lub rozszerzenie jej zakresu, brak ekspertów technicznych będzie jeszcze bardziej widoczny;
  - niezbędne jest szkolenie większej liczny ekspertów technicznych. W dłuższej perspektywie przyczyni się to do zharmonizowania procesu akredytacji, np. poprzez ograniczenie nieuzasadnionych niezgodności.

  Pakiet roboczy będzie obejmował szkolenie biegłych sądowych/ekspertów do roli auditorów technicznych (we współpracy z narodowymi centrami akredytacji) i będzie zawierał takie działania, jak:
  - przygotowanie materiałów szkoleniowych,
  - wybór szkoleniowców i szkolonych,
  - organizacja i realizacja wydarzeń szkoleniowych

  W projekcie biorą udział następujące osoby:
  Kierownik zespołu: Grit Schuler Forensisches Institut Zürich (Szwajcaria)
  Członkowie zespołu: Zusana Obertova Forensisches Institut Zürich (Szwajcaria), Ruifork Arnout Netherlanf Forensic Institute (Holandia), Zeno Geradz Netherlanf Forensic Institute (Holandia), Sergio Castro Martinez Cuerpo Nacional de Policia (Hiszpania), Irena Białek Polish Forensic Association (Polska).
- Projekt pt. „**Inteligentny system do identyfikacji fałszerstwa cech biometrycznych pisma ręcznego**”, którego celem jest opracowanie metodyki badań umożliwiającej

identyfikację fałszerstwa cech biometrycznych pisma ręcznego poprzez jego odwzorowanie przy użyciu urządzeń mechaniczno-elektronicznych. Projekt został zgłoszony przez konsorcjum składające się z trzech podmiotów (Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, Instytutu Kryminalistyki PTK oraz JAS technologie Sp. z o.o.), do konkursu nr 1/SZAFIR/2020 ogłoszonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Wniosek jest w trakcie rozpatrywania).

2.9. Działalność opiniodawcza na rzecz organów procesowych oraz innych podmiotów

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne koordynowało i nadzorowało działalność ekspercką na rzecz organów procesowych oraz innych podmiotów. W 1997 roku na podstawie uchwały Zarządu Głównego rozpoczęło działalność Biuro Ekspertyz PTK. W ciągu kilku lat Biuro skupiło na swoich listach wielu wybitnych ekspertów i rzeczoznawców rekrutujących się ze środowisk naukowych, laboratoriów policyjnych i innych służb państwowych oraz specjalistów o olbrzymiej wiedzy i doświadczeniu kryminalistycznym. Są wśród nich ludzie, którzy dzięki swej pracy doprowadzili do ujęcia i skazania sprawców niektórych najgroźniejszych przestępstw ostatnich lat. Regulamin Biura Ekspertyz precyzyjnie określa kryteria i warunki, jakie trzeba spełnić, żeby zostać ekspertem PTK.

Kandydaci na ekspertów rekrutują się wyłącznie spośród członków Towarzystwa. W postępowaniu kwalifikacyjnym niezbędnymi warunkami są: wykonanie co najmniej 100 ekspertyz lub projektów ekspertyz pod kierunkiem samodzielnego eksperta Towarzystwa, złożenie podania, życiorysu, ankiety osobowej i wszelkiej innej dokumentacji potwierdzającej wykształcenie i doświadczenia zawodowe, a także uzyskanie dwóch opinii rekomendujących i potwierdzających przestrzeganie zasad etyki zawodowej.

Uprawnienia eksperta/rzeczoznawcy PTK nadaje Rada Naukowa. Aktualnie uprawnienia ekspertów i rzeczoznawców PTK posiadają 113 osoby, z czego czynnych zawodowo jest 92 ekspertów i rzeczoznawców. Wykonali oni na rzecz sądów, prokuratur, policji i innych zleceniodawców ponad 20 000 ekspertyz, z czego w okresie sprawozdawczym 3061 ekspertyz, głównie z zakresu badań dokumentów, wypadków drogowych, badań biologicznych, chemicznych, daktyloskopijnych i innych.

Eksperci Polskiego Towarzystwa udzielają także licznych konsultacji i porad kryminalistycznych, w tym również osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstw oraz błędnych działań organów procesowych. Działalność Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego na tym polu pozwoliła „zagospodarować" ekspertów, którzy przeszli na emeryturę i mogą w dalszym ciągu wykorzystywać swoje doświadczenie, wiedzę i umiejętności na rzecz zwiększenia efektywności czynności śledczych. Eksperci PTK wykonują ekspertyzy następujących specjalności:

- badania dokumentów, w tym m.in. identyfikacja pisma ręcznego, pisma maszynowego, pieczątek i pieczęci, badania autentyczności dokumentów krajowych i zagranicznych, a także badania wieku pisma, a także badania chronologii zapisów, w tym badania dokumentów podpisanych *in blanco*;
- badania z zakresu lingwistyki kryminalistycznej;

- badania komputerowe, w tym m.in. badania nośników danych, legalności oprogramowania, konfiguracji sprzętu itp.;
- badania fonoskopijne, w tym m.in. badanie autentyczności nagrań, identyfikacji osób na podstawie wcześniejszej rejestracji na różnych nośnikach; odczytywanie i sporządzenie stenogramu nagrań, badanie aparatury nagrywającej;
- badania daktyloskopijne i traseologiczne, w tym m.in. badania identyfikacyjne śladów linii papilarnych, identyfikacji człowieka na podstawie czerwieni wargowej, małżowiny usznej i innych elementów ciała, badania rękawiczek, badania śladów stóp, obuwia i środków transportu;
- badania mechanoskopijne, w tym m.in. badania śladów narzędzi, badania zamków i sejfów;
- badania biologiczne w tym m.in. badania śladów krwi, spermy, śliny, potu i innych wydzielin ciała, włosów, paznokci, strzępów tkanek, piór ptasich i łusek rybich, cząstek botanicznych itp.;
- badania DNA śladów kryminalistycznych i ustalanie ojcostwa;
- badania fizyko-chemiczne, w tym m.in. badania mikrośladów, badania substancji łatwopalnych; badania lakierów, szkła, środków kryjących;
- badania urządzeń i materiałów wybuchowych;
- badania narkotyków i tzw. dopalaczy;
- badania mineralogiczne (gleboznawcze);
- badania broni i balistyczne, w tym m.in. badania identyfikacyjne broni, łusek, pocisków, badania broni gazowej i obezwładniającej, badania śladów użycia broni palnej;
- badania z zakresu wypadków komunikacyjnych, w tym m.in. komputerowej analizy wypadków drogowych, badania uszkodzeń pojazdów mechanicznych, badania ofiar wypadków i ocena mechanizmu powstawania obrażeń;
- badania audiowizualne i fotograficzne, w tym m.in. badania zapisów video (badania autentyczności zapisu, faktu kopiowania, montażu), antropologiczna identyfikacja osób na zdjęciach, taśmach video i innych nośnikach obrazu, identyfikacja przedmiotów zarejestrowanych na tych nośnikach;
- badania antropologiczne, w tym m.in. identyfikacja osób żywych i zwłok (metodą superprojekcji komputerowej, rekonstrukcji plastycznej) oraz ustalanie spornego ojcostwa;
- badania z zakresu księgowości i finansów;
- badania wariograficzne (poligraficzne).

W związku ze stworzeniem odpowiedniego zaplecza technicznego i aparaturowego w ostatnim okresie wykonawstwo ekspertyz przyjęło zorganizowane w tym celu Laboratorium Kryminalistyczne Instytutu Kryminalistyki PTK. W gestii Biura Ekspertyz PTK pozostały natomiast sprawy związane z nadawaniem uprawnień eksperckich, ustalaniem norm, standardów i zasad wykonywania ekspertyz zleconych Polskiemu Towarzystwu Kryminalistycznemu.

Aktualnie Laboratorium Kryminalistyczne PTK posiada własne wyposażenie aparaturowe w zakresie badań technicznych i klasycznych dokumentów, badań chemicznych,

daktyloskopijnych, traseologicznych, fonoskopijnych (badania odsłuchowe), mechanoskopijnych, komputerowych, audio-video, biologicznych, wypadków komunikacyjnych, włókien, szkła, lakierów i narkotyków. W zakresie innych specjalności Laboratorium Kryminalistyczne PTK na podstawie odpowiednich umów i porozumień posiada prawnie unormowaną możliwość korzystania z aparatury przez naszych ekspertów. Szersza informacja na ten temat znajduje się na stronie internetowej PTK oraz w publikowanych tam sprawozdaniach rocznych.

2.10. Współpraca krajowa i zagraniczna

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne współpracuje z różnymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi, uczestnicząc w organizacji wspólnych przedsięwzięć, biorąc udział w sympozjach i konferencjach o charakterze kryminalistycznym, sprawując patronat i udzielając pomocy merytorycznej i organizacyjnej w realizacji innych tego rodzaju projektów. Z niektórymi instytucjami podpisano umowy formalizujące różne aspekty bilateralnego współdziałania. W tym zakresie zrealizowano m.in. takie przedsięwzięcia, jak:

1. Zamieszczano systematycznie na stronie internetowej Towarzystwa informacje o najważniejszych przedsięwzięciach kryminalistycznych w kraju i zagranicą, zgłaszane do PTK przez inne instytucje naukowe i stowarzyszenia. Jest to najszersze w Polsce źródło informacji o tego rodzaju przedsięwzięciach.
2. Kontynuowano wieloletnią już współpracę z Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych, której wsparcie finansowe i merytoryczne umożliwiło m.in. realizację takich przedsięwzięć PTK, jak coroczne konkursy kryminalistyczne, organizacja warsztatów, sympozjów i konferencji kryminalistycznych oraz wydanie kolejnych tomów Polskiej Bibliografii Kryminalistycznej. Prowadzono wspólne konsultacje i współdziałano w zakresie technicznych badań dokumentów, testowania urządzeń bankomatowych, opiniowania niektórych projektów aktów prawnych, publikacji w wydawnictwach obu instytucji oraz uczestnictwa w szkoleniach i innych formach popularyzacji wiedzy kryminalistycznej.
3. Kontynuowano współpracę z Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji (na podstawie umowy z dnia 10 września 2013 r., tekst umowy na stronie internetowej PTK), w której m.in. przewidziano takie wspólne przedsięwzięcia, jak:
    - przygotowanie i realizacja projektów badawczo-rozwojowych;
    - wymanię informacji naukowych, publikacji wydawnictw, zawiadomień o szkoleniach, konferencjach i spotkaniach naukowych oraz interesujących dla praktyki kryminalistycznej przypadkach (kazusach) o najważniejszych inicjatywach i przedsięwzięciach naukowych (wykłady, konferencje, seminaria itp.);
    - doskonalenie metod badawczych, wymiana doświadczeń i konsultacje w zakresie badań laboratoryjnych;
    - przygotowanie i wykonywanie testów międzylaboratoryjnych i inne.

    Do najważniejszych wspólnych przedsięwzięć, które zrealizowano w ramach tej umowy należy zaliczyć:

- przeszkolenie dwoje biegłych CLKP w zakresie obsługi i analiz chemicznych wykonywanych przy użyciu spektrometru Ramana (2014 r.) oraz umożliwienie w następnych latach biegłym CLKP korzystania ze spektrometru Ramana w zakresie analiz chemicznych narkotyków, środków kryjących, lakierów i innych materiałów,
- wspólna organizacja II Międzynarodowej Konferencji Naukowa „Miejsce zdarzenia", Warszawa 13 marca 2014 r.,
- udział przedstawicieli PTK (prof. nadzw. dr hab. Bronisław Młodziejowski, dr Mieczysław Goc) w Komitecie Naukowym I Ogólnopolskiej Konferencji Biologii Kryminalistycznej pt. *Tajemnice przestępstw – ślady biologiczne we współczesnych badaniach kryminalistycznych,* Szczytno 27-30 maja 2014 r. oraz propagowanie idei konferencji na stronie PTK (organizatorzy konferencji: Zakład Biologii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, Wyższa Szkoła Policji),
- udział PTK w organizacji III Ogólnopolskiej Konferencji naukowej pt. *Fizykochemiczne badania śladów kryminalistycznych w aspekcie prawa i postępowania karnego,* Jachranka k/Warszawy 18–21 listopada 2014 r.,
- podpisanie porozumienia o organizacji Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. *VI Sympozjum Kryminalistyczne PTK: Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki*, która odbyła się w Toruniu w dniach 24-26 czerwca 2015 r.
- udział w konsorcjum badawczym, które w latach 2013-2016, z udziałem UW jako liderem, zrealizowało projekt rozwojowy pt. *Pomiarowe narzędzia wspomagające analizę pisma ręcznego i podpisów"* (projekt finansowany przez NCBiR),
- podjęcie wspólnych działań, poprzez przygotowanie wystąpienia do MON o udzielenie licencji, na rzecz wdrożenia efektów projektu rozwojowego pt. „Pomiarowe narzędzia wspomagające analizę pisma ręcznego i podpisów",
- współpraca w zakresie przygotowania projektu pt. „**Inteligentny system do identyfikacji fałszerstwa cech biometrycznych pisma ręcznego**", zgłoszonego do konkursu nr 1/SZAFIR/2020, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (2019 r.).
- udział przedstawicieli obu instytucji w organizowanych przez nie konferencjach oraz komitetach naukowych i organizacyjnych tych konferencji.

4. Kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Warszawskim. Efektem tej współpracy była realizacja m.in. takich wspólnych przedsięwzięć, jak:
   - wspólne wydawanie przez Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne i Katedrę Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji UW periodyku naukowego pt. „Problemy Współczesnej Kryminalistyki" (na podstawie umowy o współpracy z 7 czerwca 2010 r.),
   - włączenie się UW do organizacji Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. **„VI Sympozjum Kryminalistyczne PTK: Kryminalistyka – jedność nauki i praktyki"**, która odbyła się w Toruniu w dniach 24-26 czerwca 2015 r., a wcześniej w organizację konferencji z okazji 40–lecia PTK pn. *„Kryminalistyka – Nauka – Praktyka",*

- wspólna realizacja 12. Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. **„Kryminalistyka i ekspertologia sądowa: nauka, studia, praktyka**" (Warszawa 29-30 września 2016 r.),
- udział Uniwersytetu Warszawskiego w organizacji Konferencji Naukowej – VII Sympozjum Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego **„Kryminalistyka – po pierwsze edukacja…",** która odbyła się 18 maja 2018 r. w Warszawie, w Auli Starej Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego przy ul. Krakowskie Przedmieście 26/28;
- wspólna realizacja w latach 2013-2016 przez Instytut Kryminalistyki Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, Katedrę Kryminalistyki WPiA UW oraz CLKP projektu rozwojowego pt. **„Pomiarowe narzędzia wspomagające analizę pisma ręcznego i podpisów",** a wcześniej (z udziałem IK PTK i UW) dwóch projektów rozwojowych dotyczących problematyki badań dokumentów (w latach 2009 – 2012),

5. na podstawie umowy z 2015 r. (tekst umowy na stronie internetowej PTK). podjęto współpracę z Litewskim Towarzystwem Kryminalistycznym Umowa przewiduje m.in. realizację takich uzgodnionych przedsięwzięć, jak:
   - wymiana informacji naukowych oraz informacji o najważniejszych inicjatywach i dokonaniach stron,
   - podejmowanie działań na rzecz wspólnej realizacji projektów badawczo-naukowych, konferencji naukowych, spotkań, konsultacji i innych przedsięwzięć statutowych stron, w tym także z udziałem podmiotów zewnętrznych,
   - współpraca w zakresie opracowywania publikacji naukowych w obszarze kryminalistyki,
   - wzajemne nieodpłatne przekazywanie wydawnictw i publikacji własnych oraz współpraca w innych obszarach.

   Wymiernym efektem realizacji postanowień umowy był m.in. takie wspólne przedsięwzięcia, jak:
   - organizacja 12. Międzynarodowej Konferencji Naukowej ***„Kryminalistyka i Ekspertologia Sądowa: Nauka, Studia, Praktyka",*** która odbyła się w dniach 29-30 września 2016 r. w Warszawie w ramach Międzynarodowego Festiwalu Kryminalistyki i stanowiła istotny wkład obu stowarzyszeń w obchody jubileuszu 60-lecia Katedry Kryminalistyki Uniwersytetu Warszawskiego;
   - udział członków PTK w XIII. Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „**Kryminalistyka i ekspertologia sądowa: nauka, studia, praktyka**", która miała miejsce Pałądze (Litwa) 16 września 2017 r. oraz podpisanie w trakcie tej konferencji Memorandum inicjującego prace nad powołaniem Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Kryminalistycznych (EFNAC);
   - udział członków PTK w 14. Międzynarodowym Kongresie „Kryminalistyka i Ekspertyza Sądowa: Nauka, Szkolenia, Praktyka", którego jednym z głównych organizatorów było Litewskie Towarzystwo Kryminalistyczne. Kongres odbył się w dniach 13-15 września 2018 roku w Odessie (Ukraina). W trakcie tej konferencji kontynuowano dyskusję i przyjęto apel o utworzenie Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Kryminalistycznych (EFNAC);

- udział członków PTK w **XV. Międzynarodowym Kongresie „Kryminalistyka i Ekspertyza Sądowa: Nauka, Studia, Praktyka”,** którego głównym organizatorem było Litewskie Towarzystwo Kryminalistyczne. Kongres odbył się w dniach 19-21 września 2019 roku w Kownie. W Komitecie Naukowym Kongresu również byli reprezentowani członkowie PTK.

6. W ramach nawiązanych kontaktów międzynarodowych, z inicjatywy Pani dr Ireny Białek, eksperta PTK z zakresu badań antropologicznych, na spotkaniu grupy roboczej ENFSI Digital Image Workig Group (DIWG), które odbyło się w dniach 5-7 listopada 2019 r., w Madrycie, Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne zostało przyjęte w poczet Członków Stowarzyszonych (Associated Member) ENFSI DIWG.
7. Kontynuowano współpracę z Komendą Główną Straży Granicznej, której efektem jest m.in. zgoda na korzystanie przez ekspertów PTK na miejscu w Laboratorium SG z wzorów paszportów i dowodów osobistych obywateli innych państw.
8. Podpisano porozumienie o współpracy z „Wszechnicą Polską” Szkołą Wyższą w Warszawie.
9. Od kilku lat Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne, realizując cele statutowe, udziela wsparcia Stowarzyszeniu Emerytów Policyjnych, udzielając pomocy w organizacji spotkań Koła Emerytów Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego, w tym również poprzez udostępnienie lokalu na ten cel.
10. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne od 7 marca 2014 r. jest członkiem Komitetu Zadaniowego nr 505 ds. Procesów Kryminalistycznych Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w Sektorze Obronności i Bezpieczeństwa Powszechnego. Do zadań Komitetu należy opracowanie serii norm europejskich (EN) w zakresie tzw. procesu kryminalistycznego (m.in. badanie miejsca zdarzenia, procesy badań kryminalistycznych, wydawanie opinii). Wynika to z potrzeby wypracowania jednolitych procedur w naukach sądowych, sygnalizowanej od paru lat przez środowiska naukowe i praktyków kryminalistyki w Europie. Powołanie Komitetu Zadaniowego *„Forensic science processes”* na szczeblu krajowym zapewni realny wpływ na zakres podejmowanych prac normalizacyjnych, a przede wszystkim możliwość kształtowania europejskich norm przy uwzględnieniu uwarunkowań i oczekiwań polskich interesariuszy. Członkowstwo w KZ zgłosiło również Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji oraz Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej. Z ramienia PTK w pracach Komitetu uczestniczą: dr hab. prof. UWM Jarosław Moszczyński i dr hab. Mieczysław Goc.
11. Kontynuowano, zapoczątkowaną w 2006 r., współpracę ze stowarzyszeniem o podobnym profilu, działającym na terenie Republiki Czeskiej p.n. „Spolecnosti po kriminalistiku”. „Spolecnosti po kriminalistiku” otrzymuje na bieżąco informacje na temat przedsięwzięć kryminalistycznych organizowanych przez PTK oraz periodyk „Problemy Współczesnej Kryminalistyki”. Koledzy z Czech przysyłają nam systematycznie publikację pt. „Kriminalisticky sbornik”, która wzbogaca nasze zbiory biblioteczne. Dobrze rozwijają się kontakty z przedstawicielami nauki i praktyki kryminalistycznej na Litwie i Słowacji. Przedstawiciele PTK uczestniczą w sympozjach kryminalistycznych organizowanych co 2 lata przez Instytut Kryminalistyki MSW Słowacji.

2.11. Działalność doradcza i legislacyjna

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne aktywnie uczestniczyło w inicjowaniu, opiniowaniu oraz innych formach działalności związanej z tworzeniem i interpretacją przepisów prawa dotychczących szeroko rozumianej problematyki kryminalistycznej, a w tym m.in.:

1. Przedstawiono uwagi Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych z dnia 5 lutego 2014 r. (opinia dotyczyła rodzajów i poziomu zabezpieczeń antyfałszerskich dokumentu „Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny", o której mowa w projekcie rozporządzenia.
2. Przedstawiono uwagi Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych (opinia dotyczyła zabezpieczeń tych dokumentów przed fałszerstwami).
3. Przedstawiono stanowisko Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego w sprawie projektu ustawy o biegłych sądowych z dnia 29.10.2014 r., zwracając m.in. uwagę na potrzebę:
   - ujednolicenia nazewnictwa i zakresu poszczególnych specjalności biegłych,
   - wprowadzenia centralnego rejestru biegłych oraz wprowadzenia zasady wpisywania się na listę tylko jednego sądu okręgowego. Centralny rejestr biegłych powinien obejmować, obok biegłych indywidualnych, także listę instytucji specjalistycznych uprawnionych do opiniowania, z wyszczególnieniem zakresu specjalności,
   - sprecyzowania kryteriów naboru biegłych, np. w zakresie wymogu doświadczenia zawodowego kandydata na biegłego, czy też szkolenia w zakresie prawa dowodowego,
   - sprecyzowania warunków dotyczących wpisu na listę tzw. biegłych instytucjonalnych,
   - wprowadzenia obowiązku ewidencji wydawanych opinii przez biegłych,
   - uregulowania zasad przyznawania i ustalania wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów związanych ze sporządzeniem opinii, przy jednoczesnym pozostawieniu szczegółowych kwestii finansowych do unormowania w rozporządzeniu. Kwestia wynagrodzeń ma ścisły związek z podstawowym celem projektowanych przepisów, jakim jest podniesienie poziomu opiniowania,
   - regulacji wyłączających odpowiedzialność cywilnoprawną biegłego wobec osób trzecich (co obecnie *de facto* i *de iure* ma miejsce w związku z uregulowaniami i ich interpretacjami dotyczącymi podatku VAT). Zaproponowano wprowadzenie zapisu *"Art. 417 k.c. stosuje się odpowiednio"*. Według aktualnych interpretacji ustawy o podatku VAT, zaliczenie biegłych do grona płatników tego podatku implikuje możliwość kierowania roszczeń przez strony procesowe względem biegłych, co stoi w sprzeczności z zasadami procesowymi i funkcją biegłego w polskim systemie prawnym. Słuszne było zatem rozwiązanie przyjęte we

wcześniejszych „założeniach do ustawy o biegłych” dotyczące podmiotowego wyłączenia biegłych jako płatników VAT, gdyż w ten sposób likwidowało sprzeczność rozwiązań prawnych w różnych ustawach i było zgodne z istotą roli biegłego jako „pomocnika sądu” i powiązaniem jego funkcji z wykonywaniem władzy publicznej; ze wszystkimi tego konsekwencjami – w postaci ochrony prawnej oraz zaznaczenia wyłączenia odpowiedzialności wobec osób trzecich. Niestety oceniany projekt (podobnie jak i późniejsze projekty) nie zawierał zapisu o wyłączeniu biegłych z kręgu podatników VAT. Uznano za konieczne jednoznaczne uregulowanie tej kwestii, zgodnie z zasadą, że wykonywanie czynności biegłego nie jest prowadzeniem działalności gospodarczej, lecz spełnianiem powinności procesowych. W tym kontekście proponowany wyżej zapis, iż *"Art. 417 k.c. stosuje się odpowiednio",* rozwiązywałby ten problem.

Podsumowując, negatywnie oceniono przedstawiony projekt. Uznano, że w przedstawionej postaci nie spełnia on wymogów nowoczesnego, spójnego z innymi ustawami aktu prawnego, regulującego kompleksowo problematykę tak ważnej dla funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości instytucji procesowej jaką są biegli.

4. PTK było, wraz z PWPW, inicjatorem debaty w redakcji dziennika „Rzeczpospolita”, nt. *„Bezpieczeństwo dokumentów i tożsamości obywateli w Polsce”*. Relacja z debaty ukazała się w dzienniku „Rzeczpospolita” 18 grudnia 2015 r.. W trakcie dyskusji wskazano m.in. na potrzebę unormowania problematyki zabezpieczeń, emisji, produkcji i innych kwestii związanych z dokumentami publicznymi w jednym akcie normatywnym o randze ustawy.
5. PTK przedstawiło uwagi i propozycje do projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw (projekt z dn. 17.02.2015 r.). W opinii PTK kwestiami wymagającymi szczególnej uwagi przy tworzeniu przepisów prawa w omawianym zakresie jest:
   - odpowiednie określenie docelowej funkcjonalności dokumentów przewidzianych w projektowanej ustawie, tj. karty ubezpieczenia zdrowotnego (KUZ), karty specjalisty medycznego (KSM), karty specjalisty administracyjnego (KSA),
   - odpowiednie zabezpieczenie przed fałszowaniem, podrabianiem i przerabianiem oraz nieuprawnionym użyciem wskazanych wyżej dokumentów,
   - założenie realnego terminu rozpoczęcia wydawania powyższych dokumentów;
   - odpowiedni dobór producenta przedmiotowych dokumentów.
6. PTK przedstawiło uwagi i propozycje do projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Izby Skarbowej. Wskazano w nich na celowość uzupełnienia legitymacji pracownika Izby Skarbowej o następujące zabezpieczenia, jako niezbędne minimum dla tego rodzaju dokumentu:
   - widoczny na pierwszy rzut oka jakiś element optycznie zmienny np. nadruk OVI albo hologram na krawędzi zdjęcia, co dodatkowo zabezpieczyłoby przed wymianą fotografii (możliwe jest zastosowanie stickera albo koszulki do laminowania z hologramem),
   - nadruk w UV lub chociaż numeracja świecąca (np. wykonana farbą penetrującą),

- gilosz irysowy z mikrodrukiem.

7. Przedstawiono uwagi do projektu **„Ustawy o dokumentach publicznych”**, w których m.in. napisano:
Problematyka kompleksowego uregulowania problematyki dokumentów publicznych w nowoczesnym, odpowiadającym obecnym i przyszłym warunkom prawnym akcie rangi ustawowej, od wielu lat stanowi przedmiot dyskusji i postulatów środowiska naukowego, eksperckiego i organizacji, których cele i przedmiot działalności obejmuje zagadnienia bezpieczeństwa dokumentów. Wiele takich inicjatyw podejmowało również Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne. Z satysfakcją i nadzieją na pomyślne sfinalizowanie projektu systemowego uregulowania tej problematyki przyjmujemy przedstawiony projekt ustawy o dokumentach publicznych, która niewątpliwie stanowi kluczowy element całego systemu.

Na wstępie warto podkreślić, że naszym zdaniem projekt jest w miarę kompletny i został przygotowany przez fachowców, którym niewątpliwie bliska jest problematyka badań i bezpieczeństwa dokumentów. Poniżej przedstawiamy uwagi i uzupełnienia zgłoszone przez przedstawicieli nauki i praktyki eksperckiej Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego:

(…) Projekt ustawy zawiera przepisy dotyczące podnoszenia poziomu edukacji w zakresie wiedzy o możliwościach i sposobach rozpoznawania fałszywych dokumentów publicznych (art. 4 ust. 2.7) oraz obowiązku kontroli autentyczności dokumentów przez funkcjonariuszy publicznych (art. 27). Są to zapisy jak najbardziej słuszne, odpowiadające wielokrotnie zgłaszanym postulatom przez środowisko eksperckie. Ich wdrożenie będzie jednak wymagało szerokiej akcji szkoleniowej, prowadzonej nie tylko przez służby, ale również przez wiele innych instytucji publicznych i niepublicznych. Do tego celu niezbędne są wzorce dokumentów (materialne), a nie tylko w postaci elektronicznej. Projekt w tym względzie nakłada jednak daleko idące ograniczenia. Art. 24. ust. 4 wyklucza możliwość otrzymania wzorca dokumentu przez jednostki spoza Policji, Straży Granicznej, ABW i CBA, a dostęp do danych w rejestrze dokumentów publicznych jest również bardzo ograniczony (obejmuje tylko pierwszy i drugi stopień weryfikacji - art. 31). Wydaje się, że powinna zostać stworzona jakaś reglamentowana możliwość uzyskania takich wzorców do celów szkoleniowych i związana z tym odpowiednia modyfikacja przepisów ustawy.

(…) Podobnie wygląda sprawa z wykonywaniem ekspertyz przez biegłych. Art. 16 p. 3 w związku z art. 24. ust. 4 oraz art. 31 (zakaz otrzymania wzorców materialnych i elektronicznych dot. trzeciego poziomu weryfikacji) praktycznie wyłącza ekspertów spoza laboratoriów rządowych (służb) z grona podmiotów uprawnionych do wykonywania ekspertyz i wydawania opinii z zakresu oceny autentyczności dokumentów. Jest to rozwiązanie niekorzystne i nieracjonalne z punktu widzenia potrzeb wymiaru sprawiedliwości (budzi też wątpliwości natury procesowej). Przykładowo Instytut Kryminalistyki Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego dysponuje kadrą

ekspercką o najwyższych kwalifikacjach (byli eksperci CLKP, SG, profesorowie i pracownicy naukowi uczelni wyższych) oraz jedną z najlepiej wyposażonych w kraju pracowni badań dokumentów. Ograniczenie możliwości eksperckich tego rodzaju instytucji (w obecnym brzmieniu projektu dotyczy to także Instytutu Ekspertyz Sądowych i uniwersyteckich Katedr Kryminalistyki) budzi nasz sprzeciw.

(...) Art. 27 nakłada obowiązek kontroli autentyczności dokumentów tylko na funkcjonariuszy publicznych. Czy nie należałoby tego rozszerzyć na pracowników banków oraz innych instytucji uprawnionych do potwierdzania profilu zaufanego w myśl ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. 2005 Nr 64 poz. 565 z póź. zm.). Są to m.in.: ZUS, banki, operatorzy pocztowi (art. 20c ust. 2 w/wym. ustawy). Brak odpowiedniej weryfikacji dokumentów w momencie potwierdzania profilu zaufanego może spowodować daleko idące skutki natury prawnej, finansowej i innej (kradzież tożsamości, wyłudzenia kredytów, zakładanie fikcyjnych firm, wyłudzenia nienależnych świadczeń itp.).

(...) Art. 5.1 przyznaje status Drukarni Narodowej i monopolisty w produkcji dokumentów kategorii pierwszej Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych. Jest to rozwiązanie słuszne, ale dlaczego dokumenty kategorii 2, a nawet niektóre kategorii 3, wśród których znajdują się bardzo ważne ze względów bezpieczeństwa (jak choćby te związane z zakupem, wydawaniem, posiadaniem i przechowywaniem broni, czy też związane z transportem międzynarodowym) będą mogły być drukowane przez inne podmioty (art. 6), nawet po spełnieniu określonych wymagań wymaganych przez ustawę. Wydaje się, że takie rozwiązanie nie jest wskazane, chociażby z tego względu, że może to utrudnić zachowanie w pełni jednolitego wzorca, gdy będą się zmieniali producenci danego dokumentu.

(...) Żaden z projektowanych aktów prawnych (ustawa, rozporządzenie) nie wymienia i nie określa poziomu zabezpieczeń w tak ważnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa dokumentach jak:

- *odpisy aktów notarialnych, wyroków sądowych, zaświadczenia o niekaralności, tytułów wykonawczych i egzekucyjnych, które obecnie praktycznie nie są zabezpieczone, a które w coraz szerszym stopniu stają się przedmiotem działań fałszerskich;*
- *legitymacje prokuratorskie, które są co najmniej tak ważnym dokumentem jak legitymacje policyjne, czy innych służb;*
- *w wykazie dokumentów brakuje legitymacji notariusza, komornika oraz urzędników administracji publicznej różnego szczebla,*
- *brakuje też dyplomów wyższych uczelni, które powinny gwarantować określony poziom zabezpieczeń oraz jednolity wzór, przy jednoczesnym zachowaniu cech indywidualizujących konkretną uczelnię (nazwa, logo itp.).*

(...) Art. 2 p. 7 - należałoby doprecyzować definicję repliki dokumentu publicznego w taki sposób, aby przykładowo wykonanie barwnego skanu dokumentu w skali 1:1 przez biegłego do potrzeb opinii kryminalistycznej, czy też pracownika banku, notariusza itp., nie wyczerpywało znamion odpowiedzialności karnej z art. 34 ustawy. Doprecyzowanie mogłoby polegać na wyłączeniu z definicji repliki dokumentów nie tylko kopii dokumentu wykonanych „...na własny użytek...", ale również wykonanej na użytek lub zlecenie „...innego uprawnionego podmiotu". Ponadto należałoby uściślić, czy dotyczy to dokumentów obowiązujących, czy również takich, które straciły ważność ze względu na zmianę wzoru, określony okres ważności itp.

(...) Art. 18 - Komisja powinna również uzyskać uprawnienia do wydawania wiążących dyrektyw nakazujących zmianę lub wprowadzenie określonych zabezpieczeń dokumentów, jeżeli będzie to uzasadnione wynikami analizy stanu bezpieczeństwa danego rodzaju dokumentów.

(...) Wątpliwości natury prawno-procesowej budzi art. 26. Dotyczą one zarówno możliwości przekazywania opinii poza organ procesowy powołujący biegłego jak i udostępniania dowodów rzeczowych Komisji.

(...) Postulujemy też, aby w katalogu zabezpieczeń dokumentów stwierdzających tożsamość (w tym zwłaszcza w dowodzie osobistym) znalazł się podpis posiadacza dokumentu, jako element o charakterze biometrycznym, łączący bezpośrednio właścicielka dokumentu z jego osobą.

Wiele z tych uwag zostało uwzględnionych w ostatecznej wersji ustawy, która weszła w życie 12 lipca 2019 r.[2].

8. W ramach realizacji zadań statutowych Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne aktywnie działało na rzecz podniesienia rangi i statusu prawnego biegłych i rzeczoznawców oraz konsolidacji środowiska polskich ekspertów. Działania te koncentrowały się zwłaszcza w obszarze prac konsultacyjnych związanych z projektem ustawy o biegłych, organizacją IV Kongresu Nauk Sądowych oraz działaniach na rzecz ochrony słusznych praw biegłych do godziwego wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów niezbędnych do wydania opinii. Wyrazem tych działań, poza bieżącymi skargami na odmowę przyznania pełnego wynagrodzenia za sporządzone opinie, co sporadycznie miało miejsce, było stanowisko Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, działającego jako *amicus curiae* w sprawie przed Sądem Najwyższym o syg. I KZP 11/19, dotyczące kosztów niezbędnych do wydania opinii. Z ramienia PTK w rozprawie uczestniczył wiceprezes ZG PTK dr hab. Mieczysław Goc. Sprawa dotyczyła zagadnienia prawnego związanego z wydawaniem opinii, sprowadzającego się

[2] Ustawa z dnia 22 listopada o 2018 r. o dokumentach publicznych, Dz.U. z 2019 r.. poz. 53, ze zm.

do pytania skierowanego do Sądu Najwyższego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieście w Krakowie II Wydział Karny:

„Czy przez pojęcie "wydatków niezbędnych do wydania opinii" wskazanych w paragrafie 8 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określania stawek wynagrodzenia biegłych, taryf, zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2049 ze zm.), należy rozumieć także takie koszty, które są ponoszone przez instytucję naukową powołaną do opiniowania w związku z opiniowaniem (tzw. koszty materiałowe lub inne "koszty niezbędne do wydania opinii", np. koszty oświetlenia, ogrzewania, innego typu koszty utrzymania infrastruktury, etc.), bez poniesienia których opinia by nie powstała, czy tylko i wyłącznie takie koszty, które pozostają z opiniowaniem w bezpośrednim związku; w przypadku zaś uznania, że jako "wydatki niezbędne do wydania opinii" można zakwalifikować również koszty ponoszone przez instytucję naukową powołaną do opiniowania w związku z opiniowaniem, to czy możliwe jest oparcie się na wyliczeniu tego typu kosztów według oświadczenia instytucji naukowej (wyliczenie wskaźnikowe), o ile koszty te "nie rażą wygórowaniem", czy też niezbędne jest detaliczne wyszacowanie tych kosztów i ich odniesienie do konkretnej opinii?”

W uzasadnieniu postanowienia wydanego w tej sprawie SN m.in. wskazał, że treść obowiązujących regulacji prawnych „”*...wprost wskazuje, iż jedynym kryterium odnoszącym się do zwrotu wydatków jest ich "niezbędność do sporządzenia opinii". Pojęcie "niezbędny" oznacza: "taki, bez którego nie można się obejść" (...). Jednocześnie trzeba podnieść, że prawodawca w żaden inny sposób nie zawęził kryteriów przyznawania zwrotu kosztów za wydanie opinii. Jedynym więc warunkiem do spełnienia dla podmiotu opiniującego, a żądającego zwrotu wydatków za wydanie opinii, jest wyłącznie ich niezbędność do zrealizowania celu wyznaczonego postanowieniem organu procesowego, dotyczącego zasięgnięcia opinii biegłego bądź instytucji naukowej. Skoro zatem prawodawca nie zawęził tych wydatków do bezpośrednich, a konstruując wskazane przepisy mógł to zrobić, to nie można wykluczyć zwrotu wydatków niezbędnych do wydania opinii, ale nieposiadających waloru bezpośredniości. (...) Nie może też budzić wątpliwości w jakiej formie powinny być udokumentowane wydatki niezbędne dla wydania opinii· przez podmiot, o którym. mowa w art. 193 § 2 k.p.k. Zgodnie bowiem z treścią § 8a powołanego rozporządzenia do takich podmiotów zastosowanie znajdują przepisy rozporządzenia dotyczącego biegłych. Wobec tego uprawnione jest twierdzenie, że tego typu wydatki podlegają zwrotowi w wypadku przedstawienia faktury lub rachunków albo kopii tych dokumentów,* ***a w razie ich braku – oświadczenia*****”**

Jest to stanowisko zgodne z opinią wyrażoną w tej sprawie przez PTK, w której m.in. czytamy:

– *jako "wydatki niezbędne do wydania opinii" powinny być również kwalifikowane koszty ponoszone przez instytucję naukową (specjalistyczną) w związku z opiniowaniem (koszty*

ogólne, rzeczowe itp.), również wtedy, gdy nie jest możliwe „…detaliczne wyszacowanie tych kosztów i ich odniesienie do konkretnej opinii”,

- *formą dokumentowania tych kosztów powinno być oświadczenie instytucji wydającej opinię (wyliczenie wskaźnikowe) wraz ze wskazaniem podstawy prawnej obowiązującej w danej instytucji dla określenia takich kosztów,*
- *sposób wyliczenia tych kosztów i ich wysokość powinny być dostępne dla organu zlecającego sporządzenie opinii.*

9. Przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego (m.in. prof. dr hab. Ewa Gruza, dr hab. Mieczysław Goc) zostali zaproszeni do udziału w Ogólnopolskiej Konferencji pt. *Biegli w polskim wymiarze sprawiedliwości: problemy i wyzwania*, zorganizowanej 4 marca 2019 r. przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, której głównym celem była problematyka biegłych w polskim systemie prawnym, w tym regulacji prawnych zawartych w projekcie ustawy o biegłych. Wspomniany projekt spotkał się z krytyką m.in. środowiska naukowego i prace nad nim zostały wstrzymane.

2.12. Inna działalność

Poza przedstawionymi wyżej głównymi formami działań statutowych Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego realizowano także wiele innych przedsięwzięć i działań stanowiących odpowiedź na zapotrzebowanie środowiska i naszych członków. Charakterystykę najważniejszych z tych działań zawiera poniższe zestawienie:

1. Zintensyfikowano działalność statutową w oparciu o terenowe struktury Towarzystwa, o czym świadczą przedsięwzięcia naukowo-szkoleniowe organizowane przez Oddziały PTK (wyszczególnione w niniejszym sprawozdaniu).
2. Towarzystwo otrzymywało zaproszenia i aktywnie uczestniczyło w sympozjach, konferencjach, zjazdach i spotkaniach naukowych. Przykłady konferencji, sympozjów i innych form spotkań naukowych, w których uczestniczyli przedstawiciele PTK, wygłaszając referaty i przedstawiając prezentacje z różnych dziedzin kryminalistyki zawierają sprawozdania roczne publikowane na stronie internetowej PTK.
3. Realizując zadania statutowe, reprezentując interesy swoich członków, występowano do organów procesowych, zlecających wykonanie ekspertyz biegłym z Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, w sprawach związanych z rozliczaniem należności finansowych za wydane opinie oraz udział biegłych w rozprawach sądowych i innych czynnościach procesowych itp.
4. Podjęto działania w sprawie udzielenia pomocy w leczeniu i rehabilitacji członka PTK, p. dr Tomasza Bednarka. Działania te polegały m.in. na zbiórce publicznej środków finansowych gromadzonych na specjalnym rachunku bankowym na podstawie pozwolenia na przeprowadzenie zbiórki publicznej, udzielonej przez Ministra Administracji i Cyfryzacji. Łącznie zebrano kwotę 10 358 zł.

5. Udzielono konsultacji i wykonano częściowo na koszt PTK ekspertyzę dotyczącą oceny technicznej zabezpieczeń losów loteryjnych na zamówienie Fundacji Ex Animo w związku z organizowaną loterią na rzecz dzieci z chorobami nowotworowymi.
6. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne udzielało również nieodpłatnych konsultacji i pomocy naukowej osobom przygotowującym prace kwalifikacyjne z dziedziny kryminalistyki, udostępniając również w tym celu posiadane zasoby biblioteczne i archiwalne kopii ekspertyz wykonanych w PTK.
7. Podjęto inicjatywę na rzecz powszechnego ubezpieczenia biegłych i ekspertów od odpowiedzialności cywilnej związanej z pełnieniem funkcji biegłego i wydawaniem opinii procesowych. Aktualnie dostępne są oferty ubezpieczeniowe w różnym zakresie firm AXA, PZU i Hestia.
8. Podjęto prace w celu zmiany szaty graficznej oraz zawartości treściowej strony internetowej PTK. Prace te są prowadzone w znaczącej części w ramach nieodpłatnych świadczeń ze strony członków PTK. Na szczególne podkreślenie zasługuje wkład pracy p. mgr Ewy Oleksiewicz, która była głównym autorem koncepcji i projektu strony internetowej.
9. Stworzono możliwość wymiany informacji poprzez serwis społecznościowy w ramach Facebooka (adres: www.facebook.com/PTKrym). Stronę Facebooka zaprojektował i prowadzi (społecznie) na bieżąco autor tej inicjatywy prof. dr hab. Piotr Girdwoyń.
10. Prowadzono szeroką działalność informacyjną, systematycznie udzielano nieodpłatnych konsultacji i porad kryminalistycznych policjantom, przedstawicielom organów sprawiedliwości, kancelariom adwokackim oraz osobom prywatnym w sprawach dotyczących możliwości badawczych kryminalistyki, wstępnej wartości badawczej materiałów dowodowych, formułowania pytań do ekspertów, przygotowywania materiałów porównawczych itp. Średniorocznie udzielano ok. 150-200 odpowiedzi na e-maile i telefony w sprawach mieszczących się w statutowych zadaniach Towarzystwa.
11. Udzielano także pomocy osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstw, bądź też decyzji i orzeczeń organów procesowych i administracyjnych, m.in. poprzez (w znacznej części nieodpłatne) konsultacje z dziedziny kryminalistyki oraz wykonywanie ekspertyz.

W okresie sprawozdawczym Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne realizowało zadania statutowe i podejmowało najistotniejsze dla środowiska sprawy i problemy, czego przykłady zawiera przedstawione wyżej sprawozdanie. Władze Towarzystwa uważają, iż należy kontynuować te działania w kolejnej kadencj, zgodnie z kierunkami pracy PTK, które corocznie są przyjmowane na posiedzeniach Zarządu Głównego i Rady Naukowej, jako wytyczne działalności Towarzystwa (teksty uchwał są dostępne w sprawozdaniach rocznych na stronie PTK www.kryminalistyka.pl).

III. Informacja finansowa za lata 2014-2019

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne od 2004 r., tj. od uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego nie prowadzi działalności gospodarczej. Prowadzi natomiast działalność statutową odpłatną i nieodpłatną oraz uzyskuje środki na działalność z dywidendy wpłacanej corocznie przez Instytut Kryminalistyki PTK Sp. z o.o., której jest jedynym właścicielem.

Głównymi źródłami przychodu w okresie sprawozdawczym były:

1) przychody z tytułu działalności statutowej odpłatnej – 15,29%
2) składki – 5,13%
3) dywidendy IK PTK – 37,46%
4) darowizny - 3,66%
5) odpisy 1% podatku dochodowego – 3,64%
6) dotacja z MNiSW - 11,70%
7) inne przychody – 23,12%

Główne wydatki to: wynajem lokali, zakupy sprzętu i materiałów. koszty biurowe, koszty osobowe i inne.

Na dzień 31.12.2019 r. Towarzystwo uzyskało łącznie za okres sprawozdawczy dodatni wynik finansowy w kwocie 120 248,67 zł. Zestawienie kosztów i przychodów przedstawiono poniżej.

KOSZTY POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRYMINALISTYCZNEGO
W OKRESIE 2014-2019

Koszty	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Ogółem
Materiały	5 971,83	5 680,36	3 890,48	851,11	5201,17	9 977,91	31 572,86
Czynsz + media	74 948,66	73 79,43	71 59,20	72 505,79	72 923,02	76 989,76	441 505,86
Pozostałe koszty W tym: Druk PWK i Bibliogr. Dofin.koła Temida Koszty szkolenia Koszty sympozjum Rehab. T. Bednarka	33 474,39	131 043,24	118 763 67	28 320,31	35 614,50	31 568,10	378 784,21 36 451,69 3 860,90 100 997,55 115 679,40 10 358,00
Świadczenia zdr.	7 988,40	7 988,40	7 988,40	8 001,00	8 160,60	8 234,60	48 361,40
Wynagr. + ZUS	18 234,62	18 371,58	16 885,02	13 618,08	11 549,75	10 829,78	89 488,83
Umowy zlecenie	10 376,00	42 171,38	27 164,00	50 463,00	38 529,50	68 830,00	237 533,88
Konkurs – nagr.	9 000,00	14 700,00	10 000,00	8 800,00	7 800,00	12 600,00	62 900,00
Ubezp. lokalu	1 443,00	1 272,00	1 272,00	1 335,00	1 029,00	1 034,00	7 385,00
Razem	161 436,90	294 306,39	257 022,77	183 894,29	180 807,54	220 064,15	1 297 532,04

PRZYCHODY POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRYMINALISTYCZNEGO
W OKRESIE 2014-2019

Przychody	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Ogólem	%
Składki	9 650,00	13 545,00	10 465,00	11 470,00	18 110,00	9 515,00	72 755,00	5,13%
Dywidenda	86 028,99	37 205,61	88 169,21	155 522,04	86 035,53	78 089,14	531 050,52	37,46%
Darowizny	6 612,00	29 465,00	2 236,50	8 042,00	4 116,00	1 451,00	51 922,50	3,66%
1% podatku	14 567,14	8 053,80	6 880,60	5 919,70	6 007,60	10 130,00	51 558,84	3,64%
Odsetki	0,37	4 075,22	26,44	0,02	0,00	4 623,00	8 725,05	0,62%
Pozost. przych.	13 581,39	23 022,29	21 790,32	56 224,59	32 670,15	101 180,00	248 468,74	22,50%
Dotacja MNiSW	0,00	82 100,00	84 000,00	0,00	0,00	0,00	166,100,00	11,70%
Razem dz.stat.	**130 439,89**	**227 747,39**	**229 299,78**	**237 378,35**	**171 155,91**	**204 988,14**	**1 251 009,46**	**84,71%**
Odpł.działal.	36 736,00	70 883,12	28 231,13	36 271,00	28 080,00	16 570,00	216 771,25	15,29%
Ogółem	**167 175,89**	**298 630,51**	**257 530,91**	**273 649,35**	**199 235,91**	**221 558,14**	**1 417 780,71**	**100,00%**

Szczegółowe bilanse i sprawozdania finansowe przyjęte przez Zarząd Główny i podpisane przez wszystkich członków, po zatwierdzeniu przez Komisję Rewizyjną były składane przez Zarząd Główny do Urzędu Skarbowego, Sądu i Departamentu Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, które nadzoruje organizacje pożytku publicznego.

IV. Podsumowanie

W okresie sprawozdawczym Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne realizowało zadania statutowe i podejmowało najistotniejsze dla środowiska sprawy i problemy, co znalazło swoje odzwierciedlenie w przedstawionym wyżej sprawozdaniu. Znaczącym osiągnięciem Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego jest integracja środowiska kryminalistycznego. Towarzystwo skupia w swoich szeregach zarówno przedstawicieli nauki jak i praktyki kryminalistycznej, policjantów, prokuratorów, sędziów, pracowników naukowych uniwersyteckich katedr kryminalistyki i innych ośrodków naukowych, dających możliwość spotkań, dyskusji i nieskrępowanej wymiany poglądów w warunkach otwartej, twórczej inspiracji i koleżeńskiej życzliwości.

W dalszym ciągu należy dążyć do umocnienia funkcji popularyzatorsko-naukowej Towarzystwa. Towarzystwo w coraz większym stopniu staje się centrum informacji naukowej w dziedzinie szeroko rozumianej kryminalistyki. Celowi temu służyć będzie również bibliografia kryminalistyczna, która docelowo obejmie wszystkie publikacje, jakie ukazały się w Polsce od czasów przedwojennych do chwili obecnej (w najbliższych latach planujemy wydanie kolejnych tomów bibliografii).

Należy także systematycznie rozszerzać działalność biblioteki kryminalistycznej, poprzez gromadzenie monografii z dziedziny kryminalistyki, komputerowe opracowanie zasobów bibliotecznych i ich udostępnienie naszym członkom i sympatykom, dążąc do stworzenia placówki dysponującej kompleksowym i w miarę możliwości wyczerpującym zbiorem zarówno krajowej, jak i zagranicznej literatury kryminalistycznej, dostępnej nie tylko w formie książkowej, ale również na informatycznych nośnikach danych. Ważnym zadaniem dla nowych władz Towarzystwa jest doprowadzenie we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim do zakończenia procesu dostosowania wymogów formalnych czasopisma „Problemy Współczesnej Kryminalistyki” do kryteriów określonych przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego i Nauki, umożliwiających wpisanie tej pozycji na listę czasopism punktowanych. Dotyczy to także innych pozycji wydawanych przez PTK.

Pozytywnie odbierana jest w środowisku inicjatywa publikowania na stronie internetowej Towarzystwa informacji o najważniejszych przedsięwzięciach kryminalistycznych krajowych i zagranicznych, co poza funkcją informacyjną, umożliwia także właściwą koordynację i uzgadnianie terminów realizacji konferencji, sympozjów i innych tego rodzaju spotkań naukowych przez różne instytucje i ośrodki naukowe.

Dalszemu wzmocnieniu aparaturowemu i związanemu z tym rozszerzeniu możliwości badawczych powinny ulec funkcje eksperckie PTK, głównie w zakresie badań dokumentów, badań wieku bezwzględnego i względnego zapisów wykonanych różnymi technikami na podłożu papierowym, badań cech imitowanego pisma ręcznego przy użyciu urządzeń mechaniczno-cyfrowych, czy też coraz szerszego wykorzystania technik komputerowych w ekspertyzach kryminalistycznych. Realizacji tych zamierzeń powinno sprzyjać m. in. przygotowanie i uczestnictwo w projektach badawczych z różnych dziedzin kryminalistyki.

Ważnym zadaniem dla władz Towarzystwa powinna być kontynuacja działań wspierających aktywność struktur terenowych na rzecz realizacji celów statutowych Towarzystwa, a także weryfikacja członków zalegających ze składkami. Aktywnie należy także wspierać działania i inicjatywy naszych członków zmierzające do poprawy ich sytuacji prawnej związanej z niekorzystnymi rozwiązaniami podatkowymi i odpowiedzialnością cywilnoprawną, wynikającą stąd zmianą statusu biegłego w polskim wymiarze sprawiedliwości. Należy wspierać działania popularyzujące ubezpieczenia biegłych od skutków takiej odpowiedzialności.

Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne aktywnie działało na rzecz podniesienia rangi i statusu prawnego biegłych i rzeczoznawców oraz konsolidacji środowiska polskich ekspertów. Działania te koncentrowały się zwłaszcza w obszarze prac nad ustawą o biegłych sądowych, polepszenia warunków finansowych pełnienia funkcji biegłego, podniesienia standardów i kryteriów naboru biegłych. Jednym z priorytetów PTK było przyśpieszenie prac legislacyjnych związanych z przygotowaniem ustawy o biegłych oraz ustawy o dokumentach publicznych. Sukcesem zakończyła się jedynie inicjatywa dotycząca drugiej z tych ustaw, w przypadku zaś ustawy o biegłych władze Towarzystwa uważają, iż należy wspierać inicjatywy na rzecz przyjęcia dobrze przygotowanej, odpowiadającej postulatom środowiska i potrzebom wymiaru sprawiedliwości, ustawy kompleksowo regulującej problematykę biegłych. Ustępujące władze ufają, że pogląd ten podzielają szanowni delegaci.

Oczywiście nie jest to pełny katalog dotychczasowych osiągnięć, zamierzeń i planów, które zostały wykonane i powinny być kontynuowane w najbliższej przyszłości, ale ich realizacja nawet w takim zakresie, jaki został przedstawiony w tym sprawozdaniu, daje gwarancję pozytywnego wpływu na rozwój polskiej kryminalistyki. Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne w ostatnich latach okrzepło organizacyjnie i jest zdolne do podejmowania coraz ambitniejszych przedsięwzięć, czego niektóre tylko przykłady przedstawiono wyżej. PTK, dzięki inicjatywom władz Oddziałów i władz centralnych, a przede wszystkim zaangażowaniu swoich członków, czerpiących zadowolenie z działalności naukowej i zawodowej oraz ich społecznikowskiej postawie, uzyskało wysoką, niekwestionowaną pozycję w polskiej kryminalistyce.

Opracował: dr. hab. Mieczysław Goc